

XLVII. fejezet Gazdaság-újraindítási Alap
4. cím Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap

Palkovics László

Prof. dr. Palkovics László
az Alap felett rendelkező Miniszter

Budapest, 2022. szeptember „15.”

Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap fejezet száma és megnevezése:
XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap
4. cím Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap

Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap felett rendelkező megnevezése:
Innovációs és technológiai miniszter

Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap Alapkezelő megnevezése:
Innovációs és Technológiai Minisztérium

Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap 2021. évi beszámolójának indokolása

I. Összefoglaló adatok:

A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (költségvetési törvény) a Gazdaságvédelmi Foglalkoztatási Alap (GFA, Alap) 2021. évi költségvetésének bevételi előirányzatát 428 900,0 millió forintban, kiadási előirányzatát 412 100,0 millió forintban határozta meg. Az Alap 2021. évi – költségvetési törvény szerinti – tervezett egyenlege ennek megfelelően 16 800,0 millió forint volt.

Az Alap megnevezése a költségvetési törvény módosításával 2021. május 28-tól Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alapra változott.

Az Alap egyes előirányzatait érintő módosításokra 2021. évben három kormányhatározat és hat miniszteri döntés alapján került sor. Az egyes előirányzat-módosítások 2021. évben a következők szerint alakultak:

- *A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Beruházás Előkészítési Alapból, a Gazdaságvédelmi programok előirányzatból történő, valamint fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, egyes kormányhatározatok módosításáról, a 2021. évi központi költségvetés végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről és címrendi kiegészítésről szóló 1005/2021. (I. 14.) Korm. határozat alapján a XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet 4. Gazdaságvédelmi Foglalkoztatási Alap cím 2. Szakképzési és felnőttképzési támogatások alcím előirányzatára – a 36. Költségvetési támogatás alcím előirányzatának ugyanazon összegű emelésével – a fejezet Gazdaságvédelmi programok jogcímcsoportjának előirányzatáról 132,5 millió forint került átcsoportosításra. Az előirányzat-átcsoportosítás célja a *monori Sztérényi József Technikum és Szakképző Iskola bővítésének támogatásáról szóló 1755/2020. (XI. 11.) Korm. határozat alapján a Sztérényi József Technikum és Szakképző Iskola felújításának előkészítése érdekében szükséges pénzügyi forrás biztosítása volt.**
- *A címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka előirányzatból, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, valamint kormányhatározatok módosításáról szóló 1808/2021. (XI. 18.) Korm. határozat alapján a XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet 4. Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap cím 2. Szakképzési és felnőttképzési támogatások alcím előirányzatára – a 36. Költségvetési támogatás alcím előirányzatának ugyanazon összegű emelésével – a fejezet Gazdaság-újraindítási programok jogcímcsoportjának előirányzatáról 406,5 millió forint került átcsoportosításra. Az előirányzat-átcsoportosítás célja a *Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Kiskőrösi Wattay Technikum és Kollégium új tornacsarnokának megvalósítása érdekében történő többlettámogatás biztosításáról szóló 1745/2021. (X. 20.) Korm. határozat alapján a Kiskőrösi Wattay Technikum és Kollégium tornacsarnokának megépítése érdekében szükséges pénzügyi forrás biztosítása volt.**

- *A címrendi kiegészítésről, a Gazdaság-újraindítási programok előirányzatból, fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, éven túli kötelezettségvállalás engedélyezéséről, egyes kormányhatározatok végrehajtása során alkalmazandó eltérő intézkedésekről, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1953/2021. (XII. 22.) Korm. határozat alapján a XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet 4. Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap cím 2. Szakképzési és felnőttképzési támogatások alcím előirányzatára – a 36. Költségvetési támogatás alcím előirányzatának ugyanazon összegű emelésével – a fejezet Kistélepülési fejlesztések támogatása jogcímcsoportjának előirányzatáról 70,0 millió forint került átcsoportosításra. Az előirányzat-átcsoportosítás célja a Szerencsi Szakképzési Centrum Brassai Sámuel Technikum és Szakképző Iskola tető és vizesblokk felújítása érdekében a szükséges pénzügyi forrás biztosítása volt.*
- Az 1/2021. GvFA ITM számú miniszteri döntés alapján a XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet 4. Gazdaságvédelmi Foglalkoztatási Alap cím 15. Munkahely-megtartási program alcím előirányzata – két alkalommal – összesen 30 000,0 millió forinttal megemelésre került az Alap maradványának igénybevételével. Ennek célja a GFA 2021. évi költségvetésében az év elején megnyitott Munkahely-megtartási program kiadási jogcím előirányzatának létrehozása volt.
- A 2/2021. GFA ITM számú miniszteri döntés alapján az Alap egyes kiadási előirányzatai között átcsoportosítás történt: a „Start-munkaprogram” kiadási jogcím előirányzatáról a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” kiadási jogcím előirányzatára 10 000,0 millió forint került átcsoportosításra. Az előirányzat-átcsoportosítás célja az OFA Nonprofit Kft. „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű munkaerőpiaci programjának indítása és megvalósításához pénzügyi forrás megteremtése volt.
- A 3/2021. GFA ITM számú miniszteri döntés alapján az Alap egyes kiadási előirányzatai között átcsoportosítás történt: az „EU-s elő- és társfinanszírozás” kiadási jogcím előirányzatáról a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” kiadási jogcím előirányzatára 2900,0 millió forint került átcsoportosításra. Az előirányzat-átcsoportosítás célja egyrészt 2500,0 millió forint összegben a „Tanítsunk Magyarországot” program hazai forrásból történő átmeneti forrásbiztosítása, másrészt 400,0 millió forint összegben 2 szakképzési centrum felújítási, korszerűsítési munkálataihoz szükséges pénzügyi forrás megteremtése volt.
- A 47/2021. GFA FA ITM számú miniszteri döntés alapján az egyéb bevételek előirányzatán képződött többletbevételek előirányzatosításra kerültek: az „Egyéb bevétel” bevételi jogcím előirányzata és a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” kiadási jogcím előirányzata egyaránt 2400,0 millió forint összeggel megemelésre került. A többletbevételek előirányzatosításának célja az OFA Nonprofit Kft. „Inkubációs központok, inkubátorházak létesítése – Kelet-Magyarországon” elnevezésű munkaerőpiaci programjának indítása és pénzügyi forrásának megteremtése volt.
- Az 51/2021. GFA FA ITM számú miniszteri döntés alapján az egyéb bevételek előirányzatán képződött további többletbevételek is előirányzatosításra kerültek: az „Egyéb bevétel” bevételi jogcím előirányzata és a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” kiadási jogcím előirányzata egyaránt 837,0 millió forint összeggel megemelésre került. A többletbevételek előirányzatosításának célja az OFA Nonprofit Kft. „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű munkaerőpiaci programjának megvalósításához további pénzügyi forrás megteremtése volt.

Az előbbiek szerinti előirányzat-átcsoportosítások és előirányzat-módosítások eredményeként az Alap 2021. évi módosított bevételi előirányzata 462 746,0 millió forint, módosított kiadási előirányzata 445 946,0 millió forint lett, tervezett egyenlege nem változott.

A Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alapért – *a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló* 1991. évi IV. törvény (Ft.) 7. § (6) és 39/A. § (1) bekezdése alapján a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter a felelős. A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter – *a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló* 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 116. §-a alapján – 2020. január 1-től az innovációért és technológiáért felelős miniszter volt.

Az Alap költségvetési kiadásainak finanszírozása 2021. évben döntő részben, 428 479,3 millió forint összegben az Alap folyó bevételei terhére, kisebb részben, 20 929,8 millió forint összegben az Alap előző évi pénzmaradványa terhére történt, KESZ-hitel igénybevételére nem volt szükség.

A 2021. évben befolyt költségvetési bevételek összege 428 479,3 millió forint volt, ami 34 266,7 millió forinttal, 7,4 százalékkal maradt el a módosított előirányzat összegétől. A bevétel-elmaradás összegéből 30 000,0 millió forintot az előző évi pénzmaradvány igénybevétele tette ki, 4266,7 millió forintot a költségvetési törvény szerinti bevételi jogcímek módosított előirányzattól való elmaradása tette ki. Ez utóbbi elmaradás 1,0 százalékot jelentett.

A költségvetési kiadások teljesítésének összege 449 409,1 millió forintot tett ki, ez az összeg 0,8 százalékkal, azaz 3463,1 millió forinttal volt több a módosított előirányzatnál.

Mindezek eredményeként a GFA 2021. évi egyenlege a tervezettnél kedvezőtlenebbül alakult: a költségvetési törvényből, illetve az említett előirányzat-módosítások figyelembevételével adódó, egyaránt 16 800,0 millió forint tervezett egyenleg (többlet) helyett -7729,8 millió forint (hiány) lett ténylegesen a költségvetési egyenleg összege. A tervezett egyenlegtől eltérő összegű, illetve eltérő irányú tényleges költségvetési egyenleget az eredményezte, hogy egyrészt az előző évi pénzmaradványból igénybevételre volt szükség, másrészt a költségvetési törvény szerinti bevételi előirányzatok teljesítése összességében elmaradt azok módosított bevételi főösszegétől, harmadrészt a kiadási előirányzatok teljesítése összességében meghaladta a módosított kiadási főösszeget.

A GFA költségvetési maradványa 2021. év folyamán a 2021. január 1-i állapot szerinti 144 257,0 millió forintról 20 929,8 millió forinttal csökkent, így a 2021. december 31-i állapot szerinti összege 123 327,2 millió forint lett.

2020. évben a költségvetési kiadásokon túl, az „Egyéb sajátos elszámolások kiadása” jogcímen is teljesült kiadás, melynek összege 79,7 millió forintot tett ki, 2021. évben az „Egyéb sajátos elszámolások kiadása” jogcímen a teljesítés összege -79,6 millió forint volt. Az „Egyéb sajátos elszámolások kiadása” jogcímen teljesült kiadás – *a szakképzésről szóló* 2019. évi LXXX. törvény 59. § alapján kifizethető juttatásokra – a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal részére továbbadási célú támogatásként átadott forrásból el nem számolt összeget tartalmazta, melynek összege 2021. év végén 0,1 millió forint volt.

Az „Egyéb sajátos elszámolások kiadása” jogcím 2021. évi teljesítési összegét is figyelembe véve 2021. év folyamán a GFA pénzkészlete (2021. január 1-i állapot szerinti nyitóegyenlege) 144 177,3 millió forintról 20 850,2 millió forinttal csökkent, így a 2021. december 31-i állapot szerinti záróegyenlege 123 327,1 millió forint lett.

II. Az Alap 2021 évi vagyoni helyzetének alakulása:

II. 1. Eszköz oldal:

Az Alap mérlegében eszköz oldalon három mérlegsoron került kimutatásra érték, melyek a következők:

– Követelés fejében átvett készletek

A követelés fejében átvett készletek záró állománya 2,7 millió forint, ami a nyitóállományhoz képest nem változott.

– Pénzeszközök

A Kincstár által vezetett forintszámla 2021. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 123 327,1 millió forint.

– Követelések

A költségvetési évben esedékes követelések 2021. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 16 367,6 millió forint, valamint a költségvetési évet követően esedékes követelések záró állománya 1252,1 millió forint.

Követelések között kerül kimutatásra többek között:

- = a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatszolgáltatása alapján a közhatalmi bevételek címen fennálló követelések,
- = a jogalap nélkül felhasznált támogatások és ellátások visszafizetési kötelezettsége miatt előírt követelések,
- = visszatérítendő támogatásból származó követelések,
- = uniós munkavállalók munkanélküli ellátásai megtérítési igényéből származó követelések.

A fentiekben túlmenően a Követelések mérlegsoron belül kerülnek kimutatásra a Követelés jellegű sajátos elszámolások. Az Alap ezen a soron mutatja ki – a képzési alaprészből *a szakképzésről szóló* 2019. évi LXXX. törvény 59. § alapján kifizethető juttatásokra – a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal részére továbbadási célú támogatásként átadott forrásból el nem számolt összeget. Ennek állománya 0,1 millió Ft, melyet a követelések 2021. december 31-i záró-állománya tartalmaz.

2021. évben a követelések állománya a következőképpen alakult:

adatok: millió forintban

2021. január 1-jei nyitóállomány	16 378,8
Követelés előírás	506 058,4
Továbbadási célú támogatásból származó követelés	0,1
Behajthatatlan követelés és méltányosságból elengedett követelés	76 338,2
Teljesítés	428 479,3
2021. december 31-i záróállomány	17 619,8

II. 2. Forrás oldal:

Az Alap mérlegében forrás oldalon, az alábbi mérlegsorokon került kimutatásra érték:

- Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai

Egyéb eszközök induláskori értéke és változásaiként kell kimutatni a 2021. január 1-jén meglévő nem idegen pénzeszközök forrását.

Ez az Alap esetében az államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról szóló 36/2013. (IX. 13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (180 336,9 millió forint) megegyezik az Alap 2014. december 31-i pénzeszközének összegével.

- Felhalmozott eredmény

A mérlegben felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2021. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke -22 999,7 millió forint.

- Mérleg szerinti eredmény

Az Alap 2021. évi mérleg szerinti eredménye -19 889,5 millió forint, mely a tevékenység eredményéből és a pénzügyi műveletek eredményéből áll. A tevékenység eredménye -19 889,7 millió forint, a pénzügyi műveletek eredménye 0,2 millió forint.

- Kötelezettségek

2021. évben a végleges kötelezettségek állománya a következőképpen alakult:

adatok: millió forintban

2021. január 1-jei nyitóállomány	0,0
Kötelezettség előírás	449 409,1
Teljesítés	449 409,1
2021. december 31-i záróállomány	0,0

- Passzív időbeli elhatárolások

Passzív időbeli elhatárolás értéke 3501,9 millió forint, melyből a költségek, ráfordítások elhatárolása 2552,7 millió forint, a bevételek elhatárolása pedig 949,2 millió forint.

Mérlegen kívüli tételek a tárgyévet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások:

A kiadási előirányzatok terhére tárgyéven túli kötelezettség az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 36. § (4) bekezdés bb) pontja szerint a költségvetési évben jóváhagyott eredeti előirányzat 50 százalékának, a foglalkoztatási alaprészt és a közfoglalkoztatási támogatások esetében – az Ft. 39/B. § (5) és (6) bekezdése figyelembe vételével – a módosított előirányzat negyven százalékának mértékéig vállalható. Ez az Alap kiadási előirányzatai tekintetében 2021. évben 189 044,8 millió forint, 2022. évre áthúzódó keretösszeget jelentett. Az Alap tárgyévet követő évi, 2022. évi előirányzatait terhelő kötelezettség tényleges összege 129 965,9 millió forint volt, melyből a tárgyévre, 2021. évre vállalt, de 2021. évben ki nem fizetett, 2022. évre áthúzódó kötelezettség 7413,3 millió forint, a tárgyévet követő évre, 2022. évre vállalt kötelezettség 122 552,6 millió forint volt.

III. Az Alap bevételei:

A GFA tényleges bevételei 2021. évben a társadalombiztosítási járulékból („Társadalombiztosítási járulék Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alapot megillető része”), a szakképzési hozzájárulásból, a bér garancia alaprészből nyújtott kölcsönök visszafizetéséből, az egyéb bevételekből, az előfinanszírozott uniós programok kiadásainak EU általi megtérítéséből (fejezeti kezelésű előirányzatról), valamint költségvetési támogatásból képződtek.

A GFA költségvetési bevételeinek a módosított előirányzathoz viszonyított 4266,7 millió forint összegű alulteljesülése 2021-ben a következőkből adódott össze:

- az előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérüléséből származó bevételek összege 16 744,4 millió forinttal lett kevesebb a tervezettnél, ugyanakkor
- a szakképzési hozzájárulásból az előirányzattól 8429,4 millió forinttal nagyobb összeg folyt be,
- az egyéb bevételek 2710,8 millió forinttal haladták meg a módosított előirányzat összegét,
- a „Társadalombiztosítási járulék Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alapot megillető része” jogcím előirányzatának teljesülése 1278,8 millió forinttal haladta meg a tervezett összeget,
- a bér garancia támogatások törlesztéséből is nagyobb összeg folyt be, mint az előirányzott összeg, ami 58,7 millió forint többletet jelentett.

8 alcím Előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése

A 2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjai a Partnerségi Megállapodás alapján területileg elkülönülten kerülnek finanszírozásra (konvergencia megyék, illetve közép-magyarországi megyék), ennek megfelelően az állami foglalkoztatási szerv hatáskörében eljáró megyei/fővárosi kormányhivatalok uniós programjainak előfinanszírozása is két operatív program, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), illetve a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) keretében valósul meg. Az uniós programok előfinanszírozásának visszatérüléséből keletkezett bevétel 2021. évben az Alap összes bevételeinek 12,4 százalékát képezte.

A GINOP és a VEKOP – ún. „egycsatornás” finanszírozási rendszerben, a GFA-ból lebonyolításra kerülő – programjainak megvalósítása során, a projekt előrehaladási jelentésekben igényelt támogatási összegek a GFA-ból történő előfinanszírozást, majd az elszámolást követően az EU által megtérítésre kerülnek (a megtérítés az Alap javára közvetlenül fejezeti kezelésű előirányzatról történik).

A jogcím bevétele – az „EU-s elő- és társfinanszírozás” jogcímen, valamint a „Munkahely-megtartási program” jogcímen teljesített kiadásokkal összefüggően – együttesen 53 255,6 millió forint lett, az alábbiakból adódóan:

„GINOP 5.1.1 Út a munkaerőpiacra” program 28 166,9 millió forint,

„GINOP 5.2. 1 Ifjúsági Garancia” program 14 843,4 millió forint,

„VEKOP 8.1.1 Út a munkaerőpiacra” program 2627,3 millió forint,

„VEKOP 8.2.1 Ifjúsági Garancia” program 1270,6 millió forint,

„GINOP 5.3.10-VEKOP 17 A strukturális változásokhoz való alkalmazkodás segítése” program 2999,3 millió forint,

„GINOP 5.3.16-VEKOP-20 Veszélyhelyzeti bértámogatás kutatásfejlesztési munkahely-megőrzés céljából” program 3348,1 millió forint.

Az előirányzat összege 76,1 százalékon teljesült.

9 alcím Egyéb bevétel

A 2021. évben befolyt 8947,8 millió forint összegű egyéb bevétel az Alap összes bevételének 2,1 százalékát képezte. A befolyt egyéb bevételek összege megközelítette az eredeti előirányzat háromszorosát, illetve a módosított előirányzat másfélszeresét: a teljesítés az eredeti előirányzatnak 298,3 százalékát, a módosított előirányzatnak 143,5 százalékát tette ki.

A területi és a központi egyéb bevételek együttes összege 8519,3 millió forint volt, amiből a különféle egyéb bevételek összege 6339,7 millió forintot, a megállapodások megszegése miatt határozattal visszakövetelt ellátások és támogatások összege 2073,8 millió forintot, a felhalmozási és működési célú támogatási kölcsön visszatérülése 90,8 millió forintot, a kamatbevételek 15,0 millió forintot tettek ki.

A területi egyéb bevételek (6006,8 millió forint) a kormányhivataloknál keletkeztek: 100 millió forintot meghaladó összegben kilenc kormányhivatalnál (együttesen 5434,9 millió forint összegben), ami a területi egyéb bevételek több mint kilenctizedét tette ki (90,5 százalék), a többi megyei területi egységhez befolyt bevétel összege 20-100 millió forint között alakult (együttesen 571,9 millió forint, 9,5 százalék). A területi egyéb bevételek meghatározó része különféle egyéb bevételekből (3827,8 millió forint, 63,7 százalék) és határozattal visszakövetelt ellátásokból és támogatásokból (2073,5 millió forint, 34,5 százalék) állt. A kisebb része támogatási kölcsönök visszatérüléséből (90,8 millió forint, 1,5 százalék) és kamatbevételekből (14,7 millió forint, 0,3 százalék) származott.

A központi egyéb bevétel összege (2512,5 millió forint) az Alap főszámláján realizálódott, szinte teljes egészében különféle egyéb bevételekből képződött (2511,9 millió forint, 99,98 százalék), a fennmaradó rész visszakövetelt támogatásokból és kamatbevételekből származott (0,6 millió forint, 0,02 százalék). A különféle egyéb bevételekből a nagyobb részt az uniós tagállami munkavállalásra tekintettel nyújtott álláskeresői ellátás megtérítése (2486,6 millió forint, 99,0 százalék), a kisebb részt a támogatások elszámolásából adódó maradványok visszafizetése (25,3 millió forint, 1,0 százalék) tette ki.

A szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel összege 428,5 millió forint volt. A szakképzési és felnőttképzési egyéb bevételnek is döntő része különféle egyéb bevételekből (ösztöndíjak és korábbi támogatások elszámolásai során keletkezett maradványok rendezéséből) képződött (396,9 millió forint, 92,6 százalék), kisebb része pedig jogosulatlan igénybevétel miatt visszakövetelt támogatásokból (26,2 millió forint, 6,1 százalék), támogatási kölcsön visszatérüléséből (4,5 millió forint, 1,1 százalék), valamint kamatbevételekből (0,9 millió forint, 0,2 százalék) tevődött össze.

10 cím Szakképzési hozzájárulás

A szakképzési hozzájárulásból eredő bevétel aránya 2021. évben a GFA tényleges bevételei között 26,7 százalékot tett ki. A 2021. évben befolyt szakképzési hozzájárulás összege 114 329,4 millió forint volt, ami az előirányzat 108,0 százalékát tette ki.

A szakképzési hozzájárulás bevételének alakulását befolyásoló, szak- és felnőttképzést érintő jelentősebb 2021. évi jogszabály-módosítás nem történt. A szakképzési hozzájárulás tekintetében a hozzájárulásra kötelezettek továbbra is megválaszthatták a kötelezettségük teljesítésének formáját. A szakképzési hozzájárulás alapja a szakképzési hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja, a kötelezettség mértéke 1,5 százalék. A szakképzési hozzájárulást gyakorlati képzés szervezésével teljesítő hozzájárulásra kötelezett a bruttó kötelezettsége mértékét a költségvetési törvényben meghatározott szakirányú oktatás arányosított önköltsége és a duális képzés arányosított alapszabványja, valamint kormányrendeletben meghatározott, az önköltség szakmánként alkalmazandó és az alapszabvány képzési területenként alkalmazandó súlyszorzója alapján csökkenthette.

11 cím Bérgarancia támogatás törlesztése

A bérgarancia támogatások 458,7 millió forint összegű törlesztése az előirányzat 114,7 százalékát tette ki. A bérgarancia támogatások törlesztéséből befolyt bevétel az Alap összes bevételének 0,1 százalékát jelentette.

2021. évben az öt legmagasabb összegű megtérülés a fővárosi kormányhivatalnál 277,4 millió forint, Pest megyében 47,6 millió forint, Veszprém megyében 42,2 millió forint, Jász-Nagykun-Szolnok megyében 22,5 millió forint és Békés megyében 20,4 millió forint összegben realizálódott, együtt az öt kormányhivatalnál 410,1 millió forint folyt be ezen a jogcímen. Az említett öt területi egységhez érkezett visszafizetések együttesen a teljes bevétel közel kilenczetedét tették ki (89,4 százalékát). A többi megye mindegyikében 20 millió forint alatti összeg folyt be.

12 alcím Társadalombiztosítási járulék Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alapot megillető része

2021-ben a GFA tényleges bevételeinek 58,6 százaléka, 250 878,8 millió forint a „Társadalombiztosítási járulék Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alapot megillető része” jogcímen folyt be. Az e jogcímen befolyt bevétel összege 100,5 százaléka lett az előirányzatnak.

36 alcím Költségvetési támogatás

2021-ben a GFA tényleges bevételeinek 0,1 százaléka, 609,0 millió forint a „Költségvetési támogatás” jogcímen folyt be. Az e jogcímen befolyt bevétel összege a módosított előirányzat 100,0 százalékában teljesült. A támogatásból 132,5 millió forint a monori Sztéryi József Technikum és Szakképző Iskola bővítésének támogatásához, 406,5 millió forint a Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Kiskőrösi Watty Technikum és Kollégium új tornacsarnoka megvalósításának támogatásához, 70,0 millió forint a Szerencsi Szakképzési Centrum Brassai Sámuel Technikum és Szakképző Iskola tető és vizesblokk felújításának támogatásához került biztosításra.

51 alcím Pénzforgalom nélküli bevétel

2021. évben 30 000,0 millió forint összegben sor került az Alap maradványának igénybevételére. Ennek célja a GFA 2021. évi költségvetésében az év elején megnyitott Munkahely-megtartási program kiadási jogcím előirányzatának létrehozása volt.

IV. Az Alap kiadásainak teljesítése:

Alaprészhez kapcsolódó jogcímek:

- Foglalkoztatási és képzési támogatások – foglalkoztatási alaprész,
- Szakképzési és felnőttképzési támogatások – képzési alaprész,
- Passzív kiadások, álláskeresési támogatások – szolidaritási alaprész,
- Bérgarancia kifizetések – bérgarancia alaprész.

Alaprészhez nem kapcsolódó jogcímek:

- Működtetési célú kifizetések: a Kincstár által terhelt, számlavezetéssel kapcsolatos működési kiadások (kincstári tranzakciós díj, postai kifizetési utalvány díj), valamint a megszűnt jogcímekhez kapcsolódó esetleges kifizetések,
- Start-munkaprogram,
- EU-s elő- és társfinanszírozás,
- Munkahely-megtartási program.

Az Alap tényleges kiadásainak a módosított előirányzathoz viszonyított 3463,1 millió forint összegű felülteljesítése 2021-ben a következőkből adódott össze:

- a pénzmaradvány igénybevétellel év közben megnyitott „Munkahely-megtartási

- program” jogcím tényleges kiadásainak összege 70 064,1 millió forinttal haladta meg a módosított előirányzat összegét, ugyanakkor
- az „EU-s elő- és társfinanszírozás” jogcímen kifizetett összeg a módosított előirányzathoz viszonyítva 43 388,0 millió forint elmaradást jelentett,
 - a „Passzív kiadások, álláskeresési támogatások” jogcím kiadásainak összege 14 349,0 millió forinttal lett kevesebb a tervezettnél,
 - a „Start-munkaprogram” jogcím tényleges kiadásai az előirányzat összegénél 5895,1 millió forinttal kisebb összeget tettek ki,
 - a „Bérgarancia kifizetések” jogcímen az előirányzat összegénél 2037,9 millió forinttal kevesebb kiadás történt,
 - a „Működtetési célú kifizetések” jogcímen a tényleges terhelés összege az előirányzat összegétől 455,0 millió forinttal maradt el,
 - a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” jogcím előirányzatának teljesítése 401,6 millió forinttal maradt el a módosított előirányzat összegétől,
 - a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” jogcím kiadásai a módosított előirányzat összegétől 74,4 millió forinttal maradtak el.

1 alcím Foglalkoztatási és képzési támogatások

2021. évben a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” kiadási jogcím (foglalkoztatási alaprész) előirányzata a költségvetési törvény szerint 18 000,0 millió forint volt. Az év folyamán ez az előirányzat három alkalommal, összesen 13 237,0 millió forint összegben került megemelésre:

- a 2/2021. GFA FA ITM számú miniszteri döntés alapján 10 000,0 millió forinttal az OFA Nonprofit Kft. „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű munkerőpiaci programjának indításához a pénzügyi forrás megteremtése céljából,
- a 47/2021. GFA FA ITM számú miniszteri döntés alapján 2 400,0 millió forinttal az OFA Nonprofit Kft. „Inkubációs központok, inkubátorházak létesítése – Kelet-Magyarországon” elnevezésű munkaerőpiaci programjának indításához a pénzügyi forrás megteremtése céljából,
- az 51/2021. GFA FA ITM számú miniszteri döntés alapján 837,0 millió forinttal az OFA Nonprofit Kft. „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű munkerőpiaci programjának megvalósításához további pénzügyi forrás megteremtése céljából.

Az előirányzat-módosítások eredményeként a foglalkoztatási alaprész 2021. évi előirányzata 31 237,0 millió forintra nőtt.

Az Ft. alapján, a 66/2020. NFA FA ITM miniszteri döntés értelmében a 2021. évi foglalkoztatási alaprész decentralizált kerete 5534,0 millió forintban került meghatározásra, ami a fővárosi/megyei kormányhivatalok között felosztásra került. A miniszteri döntés szerint az alaprész központi kerete 5654,5 millió forint, tartaléka 6811,5 millió forint lett. Az év folyamán a keretmaradványokból és a támogatások meghiúsulásából keletkezett, a havi pénzügyi adatszolgáltatások során a területi egységek által kimutatott és jelzett szabad források, valamint a tartalék felhasználásával a központi keret összege 27 393,2 millió forintra nőtt, a tartalék keret összege 44,9 millió forintra csökkent. A decentralizált keret összege egyes kormányhivatalok által kért kiegészítések, illetve keret-visszaadások eredményeként 3798,9 millió forintra változott.

A foglalkoztatási alaprész 31 237,0 millió forint összegű módosított előirányzatából 30 835,4 millió forint kiadás realizálódott. Ez a módosított előirányzat összegének 98,7 százalékát tette ki.

Foglalkoztatási alaprész központi kerete

A foglalkoztatási alaprész központi keretéből 2021. évben teljesített kifizetések összege 27 326,0 millió forintot tett ki, így a felhasználás 67,2 millió forinttal maradt el a módosított keretösszegetől. Az éves teljesítési mutató 99,8 százalék volt.

A központi keret 2021. évi felhasználása az alábbi főbb jogcímenek történt:

„Munkásszállások kialakítása” központi munkaerőpiaci program

A Kormány céljai között szerepel a teljes foglalkoztatottság elérése. E cél eléréséhez – többek között – a munkaerő mobilitásának elősegítése is szükséges, mivel Magyarországon a lakosság mobilitása alacsony. A munkaerő mobilitását gátló – leggyakrabban felmerülő – tényezőként a lakhatási nehézségeket említik. Ugyanakkor több helyi önkormányzat kifejezte azt a szándékát, hogy a területén működő vállalkozások igényei alapján a tulajdonában álló ingatlanok átépítésével, illetve új ingatlanok építésével munkásszállást létesítene, és ehhez állami támogatást szeretne igénybe venni. A munkaerő mobilitásának fokozása érdekében kormányzati szerepvállalás keretében szükséges ösztönözni a munkavállalók tartós elhelyezésére szolgáló szálláshelyek létesítését.

A cél elérése érdekében 2017. évben megjelent a *munkaerőpiaci mobilitást elősegítő munkásszállás építéséhez nyújtható támogatásról szóló 23/2017. (II. 3.) Korm. rendelet*, melyben egy új aktív foglalkoztatáspolitikai eszköz bevezetésére került sor: központi munkaerőpiaci program keretében közvetlenül a helyi önkormányzatok vagy önkormányzati társulások részére nyújtható támogatás munkásszállások építéséhez, vagy munkásszállás céljából igénybe vehető ingatlan felújításához. A jogszabály módosításával a támogatás igénybe vételének lehetősége 2018. szeptember 15-től a helyi önkormányzatok, illetve önkormányzati társulások 100 százalékos tulajdonában álló gazdasági társaságokra is, illetve 2019. szeptember 10-től az egyéb gazdasági társaságokra is kiterjesztésre került. A program célja támogatás nyújtása legalább 80 fő elszállásolására alkalmas munkásszállások építéséhez vagy felújításához, valamint a beruházás célját szolgáló új tárgyi eszközök beszerzéséhez. A program keretében az építési, felújítási költségekhez vissza nem térítendő, a beruházás célját szolgáló új tárgyi eszközök beszerzéséhez visszatérítendő támogatás vehető igénybe.

A „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű központi munkaerőpiaci program 2020. november 2-án ötödik alkalommal került meghirdetésre, melynek megvalósításához 5000,0 millió forint került elkülönítésre a foglalkoztatási alaprész 2021. évi központi keretében. A program keretében támogatás legalább 80, de legfeljebb 200 munkavállaló elszállásolására alkalmas munkásszállás kialakításához volt nyújtható. A kérelmek benyújtására 2021. március 31-ig volt lehetőség. A program ötödik kiírása alapján, határidőben 43 pályázó nyújtott be támogatási igényt, összesen közel 15 milliárd forint összegű támogatási igénnyel. ■ Az illetékes kormányhivatal támogató javaslata alapján 13 pályázat támogatásáról született miniszteri döntés, összesen 5451,5 millió forint összegben, az eredeti keretösszeget meghaladó támogatási igény miatt a foglalkoztatási alaprész tartalékából kiegészített, elkülönített forrás terhére. A támogatott pályázatok mindegyike esetében megtörtént a hatósági szerződés megkötése, melyek együttesen 5347,4 millió forint vissza nem térítendő és 103,3 millió forint visszatérítendő kötelezettségvállalást tartalmaztak. A kötelezettségvállalás kifizetése – előlegként – egy kivételével valamennyi kedvezményezett részére teljes összegben megtörtént 2021. évben, összesen 5450,6 millió forint összegben. A kedvezményezettek összesen 1853 munkásszállás férőhely kialakítására vállaltak kötelezettséget.

„Munkásszállások kialakítása” elnevezésű munkaerőpiaci program – OFA Nonprofit Kft. által megvalósított program

A „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű központi munkaerőpiaci programot az első öt pályázati kiírás során a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium koordinálása mellett az állami foglalkoztatási szervként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalok valósították meg. A benyújtott támogatási igények alapján a miniszter

mérlegelési jogkörében döntött a támogatás odaítéléséről. Az *egyres foglalkoztatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról* szóló 356/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet módosította a 23/2017. (II. 3.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseit, melynek eredményeként a támogatást 2021. július 1. napjától a miniszter által alapított közhasznú szervezet nyújtja a részére – a foglalkoztatási alaprész központi keretéből – e célra biztosított forrás terhére.

A program célja munkásszállók kialakításának, építésének ösztönzésével javítani a munkaerő-áramlás lehetőségét azokban a térségekben, ahol nincs számottevő munkaerő-tartalék.

A program keretében támogatás legalább 80, de legfeljebb 200 munkavállaló elszállásolására alkalmas munkásszállás kialakításához volt nyújtható. Kivételes és indokolt esetben 200-nál több munkavállaló elszállásolására alkalmas munkásszállás kialakításához is volt nyújtható támogatás, azonban a támogatás maximális összegének meghatározásakor, ebben az esetben is legfeljebb 200 férőhely volt figyelembe vehető.

A támogatási igények benyújtására 2021. október 15-ig volt lehetőség, melyek elbírálásának döntési határideje 2022. január 15. volt.

A program hatodik kiírása alapján 55 pályázó nyújtott be támogatási igényt, melyek közül 29 pályázat minősült támogatásra érdemesnek. Ezek együttes vissza nem térítendő támogatási igénye 14,8 milliárd forint volt, mellyel összesen 4429 munkásszállási férőhely kialakítása támogatható.

A program megvalósításához 2021. évben 13 362,0 millió Ft került átutalásra az OFA Nonprofit Kft. részére. (Ezen átadott pénzügyi forrás a támogatható igények nagyságára tekintettel a következő évben további 2000,0 millió forinttal kiegészítésre került.)

„Nyári diákmunka elősegítése” központi munkaerőpiaci program

A „Nyári diákmunka elősegítése” központi munkaerőpiaci program megvalósítására 2021. évben 3000,0 millió forint került elkülönítésre a központi kereten belül. A programra a kormányhivatalok decentralizált keretéből történő kiegészítéssel – tekintettel az egyes megyéknél jelentkező, megnövekedett támogatási igényekre – további 672,6 millió forint keret állt rendelkezésre. A program megvalósításával 2021. év folyamán 3504,9 millió forint kiadás realizálódott. A programindítás célja a fiatalkori inaktivitás csökkentése, a korai munkatapasztalat és munkajövedelem szerzés elősegítése volt. A program célcsoportjába a 16-25 év közötti, nappali tagozaton tanuló diákok tartoztak. A program népszerű a diákok körében, így abban 2021. évben országosan összesen 29,9 ezer diák vett részt. A diákokat 177 féle munkakörben foglalkoztatták, amelyek között megtalálhatóak a legáltalánosabb és egyben legnépesebb munkakörök, mint az irodai adminisztrátor, vagy a hivatalsegéd, de megjelentek a legkülönbözőbb egyéb munkakörök is, mint a pincér, a pultos, a recepciós, vagy éppen a kisállattartó és –tenyésztő, valamint a gyümölcs- és zöldségfeldolgozó. 2020. évben a program több pillérré épült: egyrészt a programban a foglalkoztatást biztosító, támogatható munkáltatók döntően a helyi önkormányzatok és önkormányzati fenntartású intézmények voltak, másrészt a felmerülő ágazati munkaerőhiány kezelése érdekében a mezőgazdaság és a vendéglátás területén is lehetőség nyílt a diákok idényjellegű foglalkoztatására, harmadrészt 2019. év óta már a turizmus területén működő vállalkozások is kaphattak támogatást a diákok foglalkoztatására.

„Közfoglalkoztatásból a versenyszférába” központi munkaerőpiaci program

Magyarország Konvergencia Programjában rögzítésre került a Kormány azon célja, hogy növelje a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra visszalépők arányát. A cél elérése érdekében egy új jogintézmény került bevezetésre a *közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásáról* szóló 328/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet megjelenésével. A támogatás a közfoglalkoztatottakat ösztönzi a versenyszférában történő elhelyezkedésre oly módon, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony időtartamának lejártát megelőzően történő elhelyezkedésük esetén a közfoglalkoztatottak elhelyezkedési juttatásban részesülhetnek. 2018. november 1-

jétől az elhelyezkedési juttatás összege a korábbi mértékének kétszeresére (a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének kétszeresére) emelkedett, így 2021. évben az elhelyezkedési juttatás összege 45 600 Ft/hó volt. Az elhelyezkedési juttatásra az a közfoglalkoztatott is jogosult, aki mezőgazdasági idénymunkában vesz részt.

A 2016. év óta sikeresen működő program célja, hogy a kellő motivációval, szakképzettséggel rendelkező, munkára kész és képes személyek ne a közfoglalkoztatásban vegyenek részt, hanem a versenyszférában helyezkedjenek el, ezzel is elősegítve a teljes foglalkoztatás elérését. 2021. évben április 15-től december 31-ig tartott a program, aminek megvalósítása során az elhelyezkedési juttatásra 387,3 millió forintot, a szakmai segítők bérköltség-támogatására 0,4 millió forintot fizettek ki a kormányhivatalok, így a program jogcímén 2021. évben összesen 387,7 millió forint került kifizetésre.

Az elhelyezkedési juttatást eddig már több mint 19,6 ezer fő vette igénybe és helyezkedett el az elsődleges munkaerőpiacon. 2021. évben 1,6 ezer fővel támogatási szerződés megkötésére került sor.

„Mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatása” központi program

A program célja a KKV szektor versenyképességének növelése, helyi gazdaságok megerősítése, új munkahelyek létrehozása, meglévő munkahelyek megőrzése, a foglalkoztatottság növelése, a területi felzárkóztatás elősegítése.

Új pályázat 2021. évben nem került meghirdetésre, így ebben az évben csak a korábbi évekről áthúzódó kötelezettségvállalások kifizetései realizálódtak. A „Mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatása” jogcímén így – a 2019. évben meghirdetett NFA-2019-KKV kódjelű programban megítélt támogatásokra – 2021. évben 131,7 millió forint került kifizetésre.

„Kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének támogatása a Közép-magyarországi régióban” elnevezésű központi munkaerőpiaci program

A program előzménye a GINOP 5.3.11-18 „Kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének támogatása” című kiemelt projekt, melynek pályázati felhívása 2018 novemberében jelent meg. A program megvalósítója a Magyar Államkincstár, célja a rendelkezésre álló 9,8 milliárd Ft keretösszeg felhasználásával a kevésbé fejlett régiókban élő, kisgyermek gondozását követően a munkaerőpiacra visszatérő szülők támogatása.

Az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával létrejövő kiemelt projekt keretében a szülőknek a támogatás iránti kérelmet a Magyar Államkincstár felé kell benyújtani. Az igénylés elektronikus úton, az Államkincstár honlapján kifejezetten erre a programra létrehozott felületen lehetséges, amely biztosítja a gyors, kényelmes és egyszerű ügyintézkedést. A program megvalósítása során a legkomplexebb feladatot az informatikai fejlesztés jelentette.

A GFA foglalkoztatási alaprész központi keretéből megvalósuló program tárgya a GINOP 5.3.11-18 „Kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének támogatása” című konstrukcióban finanszírozott támogatás kiterjesztése Pest megyére és Budapestre. A program révén a munkaerőpiacra visszatérő kisgyermekes szülők számára folyósítandó támogatás a gyermeküket a munkavégzés idejére családi vagy munkahelyi bölcsődében, illetve – a Felhívás 2020. augusztus 25-én érvénybe lépett módosítása alapján – a nem önkormányzati fenntartású bölcsődékben és mini bölcsődékben elhelyező szülők részére jár, maximuma 40 ezer Ft/hó.

A program átfogó célja a kisgyermekes nők foglalkoztatottságának növelése és a munka és magánélet összeegyeztethetőségének javítása, a társadalom munkaerő-tartalékának aktivizálásával. A 15-49 éves nők foglalkoztatási rátája 2017-ben elérte az 53,6 százalékot, ugyanakkor ebben a korosztályban a 3 év alatti gyermeket nevelő nők foglalkoztatási rátája csupán 13,5 százalék volt. Mivel a 3 év alatti gyermeküket gondozó nők jelentős munkaerő-tartalékot képeznek, e két cél együttes eléréséhez biztosítani szeretnénk számukra a

munkaerőpiacra való visszatérés lehetőségét, és azt, hogy ebben ne akadályozzák őket olyan tényezők, mint például a gyermekelhelyezés nehézségei.

A program közvetlen célja, hogy a kisgyermekük gondozása miatt a munkaerőpiacról kieső szülők – elsősorban az édesanyák – munkaerőpiaci visszatérését segítse a Közép-magyarországi régióban. Amennyiben a gyermekek bölcsődei elhelyezése az adott településen vagy fővárosi kerületben férőhely-hiány miatt nem lehetséges, a programon keresztül a szülő támogatásban részesülhet, amennyiben a gyermekét családi vagy munkahelyi bölcsődében helyezi el és foglalkoztatottá válik.

A támogatás célcsoportját a gyermekük otthoni gondozását követően a munkába visszatérő szülők – legtöbb esetben az édesanyák – alkotják.

A program keretében támogatási kérelmet 2019. augusztus 9-től lehetett benyújtani. Az első támogatói okirat kiadására 2019. augusztus végén került sor, azóta a beérkezett kérelmek elbírálása folyamatos. A program a tervezett ütemezésnek megfelelően halad. Először támogatási kérelmet, majd a pozitív támogatási döntés esetén a kifizetési igényléshez kifizetési kérelmeket kell benyújtani. A 2021. év végi állapot szerint a regisztrált szülők száma 3918 fő, a beadott támogatási kérelmek száma 3011, melyből a pozitív támogatói döntések száma 2630 volt. A pozitív támogatói döntések alapján beadott és teljesített kifizetési kérelmek száma 14 564 volt az év végi állapot alapján. A kifizetett havi támogatás átlagos összege 38,8 ezer forintot, a kifizetett támogatás összege 462,3 millió forintot tett ki.

A „Kisgyermeket nevelők munkaerőpiaci visszatérésének támogatása a Közép-magyarországi régióban” elnevezésű program megvalósításához – miniszteri döntéssel, több évet (2019-2023. éveket) érintően – biztosított, összesen 1948,9 millió forint pénzügyi forrásból a 2019. évre ütemezett 191,2 millió forint és a 2020. évre ütemezett 719,4 millió forint a foglalkoztatási alaprész központi keretéből – az ütemezésnek megfelelő évben – átadásra került a programot megvalósító Magyar Államkincstár részére. A programra 2021. évben nem történt további átadás, az eredetileg 2021. évre tervezett pénzügyi forrás kifizetése átütemezésre került 2022-2023. évekre.

„Tranzit Monitor” elnevezésű, tranzitfoglalkoztatási programok végrehajtását segítő központi munkaerőpiaci program

A gazdaság növekedésének köszönhetően az utóbbi időszakban jelentősen nőtt a foglalkoztatás a versenyszférában, miközben az ország bizonyos területein, egyes ágazatokban, munkakörökben munkaerőhiány alakult ki. A gazdaság munkaerőigényének kielégítésében több más intézkedés mellett szerepe lehet olyan célzott intézkedéseknek is, amelyek a tartósan munkanélküliek munkára alkalmassá tételét és képzését szolgálják. Ezek közé tartozik a tranzitfoglalkoztatás is.

A program célja a 2017. február 24-én megjelent, GINOP 5.1.4. „Tranzitfoglalkoztatási programok támogatása” című Felhívás (a továbbiakban: Felhívás) keretében tranzitfoglalkoztatási programot megvalósító szervezetek hálózatosodásának, tudásmegosztásának támogatása, szakmai tudásbővítés szervezése a tranzitfoglalkoztatási feladatok segítése érdekében, a programok lebonyolításának nyomon követése, a célcsoport bevonásának folyamatos monitorozása. A szervezetekkel való szoros szakmai kapcsolat lehetőséget adhat minőségi és hiánypótló esettanulmányok, átfogó értékelések elkészítésére és biztosítja a lebonyolításra és működtetésre való pontos rálátást a döntéshozók számára. A program az eredeti ütemezés szerint 48 hónapon keresztül biztosít kapacitást ezen feladatok elvégzéséhez, a program megvalósítása 2021. szeptember 14-ig tartott. A program megvalósítási időszaka a támogatott szervezetek megvalósítási időszakával összhangban 2022. június 30-ig meghosszabbításra került. A program célcsoportját a Felhívás keretében támogatott szervezetek, valamint az általuk végrehajtott program megvalósításában résztvevő szakmai megvalósítók és szakértők alkotják.

A Felhívás keretében a 2019. május 31-i határidőig összesen 47 db támogatási kérelem érkezett be, melyek közül 2020. december végéig 27 projekt került támogatásra, melyek közül 26 szervezet rendelkezett aláírt támogatási szerződéssel. A támogatott projektek megvalósítási időszaka nagyon eltérő, a projektek kezdő időpontja 2017. november 1. – 2020. szeptember 1. közötti időszakba estek. 2021. év végéig 20 szervezet projektje zárult le.

A „Tranzit Monitor” program keretében 2021. év végéig 94 monitoring látogatás került lebonyolításra, valamint 120 alkalommal történt szakmai tanácsadás és ezek mellett 7 hálózatosodást segítő rendezvény valósult meg.

A „Tranzit Monitor” program megvalósításához – miniszteri döntéssel, több évet (2017-2021.) érintően – biztosított, összesen 259,0 millió forint pénzügyi forrásból 2017. évben 30,2 millió forint, 2018. évben 62,6 millió forint, 2019. és 2020. évben egyaránt 61,4 millió forint és 2021. évben 43,4 millió forint a foglalkoztatási alaprész központi keretéből átadásra került a programot megvalósító OFA Nonprofit Kft. részére.

„Munkahelyteremtő bértámogatás (6+3)” központi munkaerőpiaci program

A 2020. május 18. napján uniós forrásból meghirdetett „Munkahelyteremtő bértámogatás (6+3)” program 2020. július 15. napjával felfüggesztésre került, a támogatás ezt követően szűkített célcsoporttal volt igénybe vehető. A felfüggesztés előtti utolsó napokban a korábban beadott kérelmek számának többszöröse érkezett be, amelyek támogatására több területi egységnél nem állt rendelkezésre elegendő uniós forrás. A jelentős érdeklődés miatt a Közép-magyarországi régióban a VEKOP forrás elfogyott, valamint helyenként a konvergencia régiókban elérhető GINOP 5.1.1. forrás is kimerülőben volt, ezért – hogy a már beérkezett és az idő közben beérkező kérelmek forráshiány miatt ne kerüljenek elutasításra – hazai forrásból volt indokolt fenntartani a támogatási lehetőséget 2020. augusztus 1. napjától 2020. augusztus 31. napjáig.

A program célja, hogy a koronavírus járvány okozta átmeneti gazdasági nehézség enyhülésével a támogatásra rászoruló munkaadók könnyebben visszaépíthessék, illetve növelhessék foglalkoztatottjaik létszámát a hátrányos helyzetű célcsoportba tartozó nyilvántartott álláskeresők köréből. A program célcsoportjába azon regisztrált álláskeresők tartoztak, akikre vonatkozóan az uniós forrásból megvalósuló „Munkahelyteremtő bértámogatás (6+3)” keretében 2020. július 15. napjáig a munkaadók támogatás iránti kérelmet nyújtottak be és azok forráshiány miatt eddig nem kerültek elbírálásra. 2020. július 16. napjától a program célcsoportjába a hátrányos helyzetű álláskeresők tartoztak, akik legalább 6 hónapja álláskeresők, vagy 16-24 év közötti álláskeresők voltak.

A támogatás keretében bérköltség támogatás volt nyújtható regisztrált álláskeresők foglalkoztatásához 6 hónap időtartamra, amelyhez 3 havi továbbfoglalkoztatási kötelezettség kapcsolódott (6+3 támogatási konstrukció). A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bruttó bér és szociális hozzájárulási adó 100 százaléka volt, de legfeljebb 200 ezer Ft/fő/hó.

2020. évben 530 fő részére nyújtott támogatást a program. A program keretében nyújtott támogatások pénzügyi forrását az NFA foglalkoztatási alaprész központi kerete biztosította, 2020. évben 6 kormányhivatalnál összesen 267,8 millió forint kifizetés történt. 2021. évben a program áthúzódó kötelezettségvállalásainak teljesítése 308,4 millió forintot tett ki.

„Lakhatási támogatás 2021.” elnevezésű munkaerőpiaci program

A munkaerő jobb eloszlása és a foglalkoztatási szerkezetátalakítás elősegítése érdekében, az országon belüli munkaerőpiaci mobilitás támogatás keretében, a fővárosi vagy megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala, legalább egy hónapja nyilvántartott álláskeresőknek lakhatási támogatást nyújthatott három hónap időtartamra, lakásbérleti díj tekintetében, legfeljebb 100 000 Ft/hó összegben, amennyiben legalább heti 36 óras munkaidejű foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesített, továbbá, amennyiben a

munkavégzés helye a lakhelyétől legalább 60 km-re volt található, ahol nem rendelkezett ingatlannal. A program keretében teljes hónapokat lehetett elszámolni.

Támogatás kizárólag belföldön való munkavégzés érdekében, és csak belföldi ingatlanra volt igényelhető. A támogatás akkor volt nyújtható, ha a foglalkoztatási jogviszonyból származó rendszeres havi bruttó munkabér nem haladta meg a 2020. évi bruttó havi átlagkereset összegét (403 616 Ft). A támogatás egy összegben, előlegként került kiutalásra.

A program keretében 2021. év végéig 47 fő volt jogosult a támogatásra és 15,2 millió forint támogatás kifizetésére került sor.

„Utazási támogatás 2021.” elnevezésű munkaerőpiaci program

A munkaerő jobb eloszlása és a foglalkoztatási szerkezetátalakítás elősegítése érdekében, az országon belüli munkaerőpiaci mobilitás támogatás keretében, a fővárosi vagy megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala, a legalább egy hónapja nyilvántartott álláskeresőnek utazási támogatást nyújthatott három hónap időtartamra, ha a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésének napjáig benyújtotta a kérelmet és amennyiben a lakhelyétől 60 km-nél közelebbi, de a lakhelyétől eltérő településen volt a munkavégzés helye, ahol nem rendelkezett ingatlannal.

A támogatás belföldön való munkavégzés érdekében, három hónap időtartamra, havonta utófinanszírozással volt nyújtható, a lakóhely és a munkavégzés helye közötti távolság tekintetében minden 10 km után a támogatás megállapításakor hatályos kötelező legkisebb munkabér 5 százalékának megfelelő összegben (10-19 km: 8.370 Ft/hó - 50-59 km: 41.850 Ft/hó). A támogatás akkor volt nyújtható, ha a foglalkoztatási jogviszonyból származó rendszeres havi bruttó munkabér nem haladta meg a 2020. évi bruttó havi átlagkereset összegét (403 616 forintot).

A program keretében 2021. év végéig 5 fő jogosult részére 2,4 millió Ft támogatás kifizetésére került sor. (A 2022. évre áthúzódó kifizetés összege 2,8 millió forint volt.)

„Munkaerő-intenzitást növelő program” elnevezésű munkaerőpiaci program

A „Munkaerő-intenzitást növelő program” célja, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások intenzív kapacitásbővítő és technológiai fejlesztésének támogatása által (eszközvásárlás, ingatlan beruházás) elősegítse a szektor versenyképességének és termelékenységének növelését, amely során a vállalkozás az új technológia alkalmazása érdekében a munkavállalók képzettségi szintjét is növeli. Ezáltal a támogatás elősegíti egy magasabb hozzáadott értékű termék/szolgáltatás létrehozását (új vagy lényegesen módosított eljárások, technológiák alkalmazására, piaci bevezetésére kerül sor), amely egyúttal pozitívan hat a munkabérekre is, lehetővé téve azok tartós emelkedését. A program miniszteri döntéssel elindításra került, megvalósítója az OFA Nonprofit Kft. A programhoz 5000,0 millió forint pénzügyi forrás került jóváhagyásra. A program támogatott tevékenységének időtartama 2020. november 1-től 2025. március 31-ig tart.

A pénzügyi forrás biztosítása oly módon történt, hogy egyrészt az OFA Nonprofit Kft. egy másik programjának a megvalósítására biztosított összeg maradványából 534,0 millió forintot átcsoportosított erre a programra, másrészt 4466,0 millió forint a foglalkoztatási alaprész 2020. és 2021. évi központi keretéből került átadásra, 2020. évben 4111,0 millió Ft, 2021. évben 355,0 millió Ft került átutalásra az OFA Nonprofit Kft. részére.

„A Közép-Magyarország régió területére vonatkozó jogszerű foglalkoztatást elősegítő foglalkoztatási célú szolgáltatás és online foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás nyújtása” elnevezésű munkaerőpiaci program

A jogszerű foglalkoztatás egyik feltétele, hogy a munkaerőpiaci szereplők hiteles és naprakész információkkal rendelkezzenek munkajogi és foglalkoztatási kérdésekben, illetve, hogy az ezt biztosító szolgáltatások széles körben elérhetőek legyenek. A korábbi tapasztalatok alapján a foglalkoztatáshoz kapcsolódó információk kiszámítható módon történő, ingyenes

elérhetőségének biztosítása jelentős pozitív hatással van a jogtudatos magatartásra, a munkavállalói tudatosság növelésére, valamint a jogszerű foglalkoztatás erősítésére.

A program célja, hogy a munkát keresők és a foglalkoztatási jogviszonyban állók szakszerű, naprakész, ingyenes foglalkoztatási célú jogi segítséget vehessenek igénybe a jogszerű foglalkoztatás és a jogkövető, jogtudatos magatartás érdekében. A szolgáltatás munkajogi, foglalkoztatási jogi, társadalombiztosítási és a munkavállaláshoz kapcsolódó adójogi kérdésekre online és személyes jelleggel, valamint foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás keretében történő online információnyújtás és tanácsadás szolgáltatás nyújtására terjedt ki.

A programmal biztosított szolgáltatás kísérleti (pilot) jelleggel – a foglalkoztatottak számát tekintve legnagyobb régió – a Közép-Magyarország régió területén került biztosításra. A program célcsoportja a munkát kereső és foglalkoztatási jogviszonyban álló természetes személyek voltak.

A program megvalósítására az OFA Nonprofit Kft. beszerzést folytatott le, melynek célja az volt, hogy a munkát keresők és a foglalkoztatási jogviszonyban állók szakszerű, naprakész, ingyenes foglalkoztatási jogi segítséget vehessenek igénybe a jogszerű foglalkoztatás és a jogkövető, tudatos magatartás érdekében. A szolgáltatás munkajogi, foglalkoztatási jogi, társadalombiztosítási és a munkavállaláshoz kapcsolódó adójogi kérdésekre online és személyes jelleggel, valamint a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás keretében történő információnyújtásra és tanácsadás szolgáltatás nyújtására terjedt ki 2021. november 2. és 2022. február 28. között. Az érintett időszakban az internetes oldalon 10,8 ezer fő látogatót regisztráltak, az ügyfélszolgálati pontokon jogi tanácsadást több mint 400 fő vett igénybe, a honlapon keresztül közel 200 fő kért online tanácsadást. Ezek az eredmények meghaladják a vállalt célértékeket. Személyes jogi tanácsadásra az előírt 3 helyszínen helyett 4 helyszínen került sor.

Az említett időszakban a munkát keresők és a foglalkoztatási jogviszonyban állók szakszerű, naprakész, ingyenes foglalkoztatási célú jogi segítség igénybevételének lehetőségével rendszeresen éltek. A tapasztalatok alapján a jogszerű foglalkoztatással kapcsolatos tanácsadást igénybe vevők többsége munkaviszonyban foglalkoztatott volt. Az ügyfelek elsősorban munkajogi, társadalombiztosítási (beleértve az üzemi baleseti, foglalkoztatási megbetegedési, valamint családjogi kérdéseket is) ügyekben vettek igénybe munkaügyi tanácsadási szolgáltatást.

Az OFA Nonprofit Kft. által kezdeményezett jogszerű foglalkoztatást elősegítő foglalkoztatási célú és online foglalkoztatást elősegítő szolgáltatás nyújtása hiánypótlónak számított a Közép-Magyarország régióon belül. A szolgáltatás segítségével több ezer fő kapott átfogó képet a jogszerű foglalkoztatásról és több mint félezer személynek nyújtott segítséget a projekt a felmerülő munkajogi tárgyú kérdéseik megválaszolásával.

A program megvalósításához 2021. évben 346,6 millió Ft átutalásra került az OFA Nonprofit Kft. részére.

„Innovatív kapacitásbővítő program” - Innovatív komplex kapacitásbővítő beruházások támogatása mikro-, kis- és középvállalkozásoknál

A program célja, innovatív komplex kapacitásbővítő beruházások támogatása által a mikro-, kis-, és középvállalkozások versenyképességének és termelékenységének növelése, valamint a foglalkoztatás bővítésének ösztönzése.

A támogatott vállalkozás az innovatív komplex beruházás megvalósításához kapcsolódó képzések által a munkavállalók képzettségi szintjét is növeli, ezáltal is elősegítve egy magasabb hozzáadott értékű termék/szolgáltatás létrehozását (új vagy lényegesen módosított eljárások, technológiák alkalmazására, piaci bevezetésére kerül sor).

A programban támogatható eszközbeszerzés (új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai

rendszerek beszerzése és immateriális javak költségei), illetve ingatlan beruházás, kizárólag a támogatással megvalósuló beruházás eredményeként tervezett új, vagy bővítésre kerülő termelő és/vagy szolgáltató tevékenységhez kapcsolódó építés, átalakítás, vásárlás költsége, melynek az új vagy módosított termék/szolgáltatás/módszer kialakításával közvetlenül kapcsolatban kell állnia, valamint vállalati szervezetfejlesztési és gazdasági szakértői szolgáltatás igénybevétele.

A komplex kapacitásbővítő beruházás keretében a pályázónak meg kell valósítania vagy egy termék innovációt, vagy egy eljárás innovációt, illetve ezekhez kapcsolódóan megvalósíthat szervezési-szervezeti innovációt. A pályázónak vállalnia kell, hogy a beruházással összhangban (saját forrásból) szükség esetén biztosítja a munkavállalók képzését az alkalmazott technológia magas színvonalú használata érdekében.

A programot az Innovációs és Technológiai Minisztérium szakmai irányítása mellett az OFA Nonprofit Kft. valósítja meg pályázati eljárás keretében.

A program megvalósításához 5200,0 millió forint pénzügyi forrás került jóváhagyásra az OFA Nonprofit Kft. részére, melyből 300,0 millió forint átutalása 2021. évben megtörtént.

„Inkubációs központok, inkubátorházak létesítése – Kelet-Magyarországon” elnevezésű munkaerőpiaci program

A program általános célja munkahelyteremtés, továbbá a hatékonyság és versenyképesség növelése szempontjából kiemelt fontossággal bíró, vonzó befektetési környezet kialakítása a működő tőke beáramlását elősegítő, magas szintű infrastruktúrával és magas színvonalú szolgáltatásokkal rendelkező inkubációs központok, inkubátorházak létesítésével.

Az üzleti infrastruktúra részeként kiemelt célterület a helyi ellátáshoz kapcsolódó infrastrukturális feltételek és támogató környezet megteremtése a helyi vállalkozók megerősítése és a foglalkoztatás bővítése céljából. A projekt hosszú távú célja a vállalkozások megerősítésével a munkahelyteremtés, ezáltal a térség gazdasági növekedésének elősegítése. Ezen támogatási konstrukció a vállalkozói környezet és az üzleti infrastruktúra fejlesztése érdekében, inkubációs központok, inkubátorházak kialakítására, alapinfrastruktúra kiépítésére, bővítésére, az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák fejlesztésére fókuszál. A beruházás hozzájárul a minőségi vállalkozói adottságokra alapozott, piacképes, lehetőségorientált vállalkozások (különösen helyi startupok, kis- és középvállalkozások) számának bővüléséhez. Kiemelt cél a betelepülő vállalkozások részére támogató környezet kialakítása, ezzel hozzájárulva a foglalkoztatottság, valamint magas hozzáadott értéket előállítva a bruttó hazai össztermék növeléséhez és a nemzetgazdaság erősítéséhez. A konstrukcióval szemben támasztott alapvető elvárás új munkalehetőségek megteremtése, a foglalkoztatás növelése a kevésbé versenyképes térségekben működő, betelepült vállalkozások működési helyszínének infrastruktúra fejlesztésén, a működési feltételeik kedvezőbbé tételén keresztül. A támogatás hosszú távú céljának teljesítéséhez a betelepülő vállalkozások új telephelyeinek kialakításával és fejlesztésével, az inkubációs központ, inkubátorház elérhetőségének javításával, a vállalkozói együttműködések infrastrukturális hátterének biztosításával járul hozzá. Az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő vállalkozások számának növekedésével javul a gazdasági aktivitás, illetve nő a versenyképesség a magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatások által.

A program megvalósítója az OFA Nonprofit Kft., pályázati eljárás keretében. A programhoz 5443,7 millió forint pénzügyi forrás került jóváhagyásra. A pénzügyi forrás biztosítása oly módon történt, hogy egyrészt az OFA Nonprofit Kft. egy másik programjának a megvalósítására biztosított összeg maradványából 43,7 millió forintot átcsoportosított erre a programra, másrészt a foglalkoztatási alaprész 2021. évi központi keretéből 2400,0 millió Ft került átadásra az OFA Nonprofit Kft. részére (a fennmaradó összeg átadása a következő évi előirányzat terhére került meghatározásra).

Egészségügyi szolgáltatási járulék megtérítése

Az Ft. 40. § (2) bekezdés g) pontja szerinti – szociális szövetkezet tagjának tagi munkavégzés keretében történő személyes közreműködése után fizetett – egészségügyi szolgáltatási járulék megtérítésére az Egészségbiztosítási Alap részére – a NAV negyedévenkénti adatszolgáltatása alapján – 2021. évben 46,4 millió forint került kifizetésre.

Működési és egyéb költségek

A foglalkoztatási alaprész központi keretének működési költségeire – az Ft. 39. § (4) bekezdése alapján – 0,9 millió forint kifizetés történt, melynek több mint felét (0,5 millió forint, 51,9 százalék) a szakértői és egyéb szolgáltatások díja tette ki, a fennmaradó összeg perköltségekre, bírósági végrehajtási díjakra és illetékekre került kifizetésre (0,4 millió forint, 48,1 százalék).

Foglalkoztatási alaprész decentralizált kerete

Az NFA 2021. évi foglalkoztatási alaprésze miniszteri döntéssel meghatározott decentralizált keretének összege (a fővárosi/megyei kormányhivatalokhoz leosztott keret összege) 5534,0 millió forint volt. A decentralizált keret előző évről áthúzódó kötelezettségvállalásának kerete 2134,0 millió forint volt, így a kormányhivatalok részére a miniszteri döntés a tárgyévre 3400,0 millió forint „szabad” keretet biztosított a munkaerőpiaci beavatkozásaikhoz az aktív eszközök működtetésén keresztül. Év végére a decentralizált keret – a kormányhivatalok által jelzett keretmaradványok visszaadása, illetve keret-kiegészítések eredményeként – változott: 3798,9 millió forintra csökkent.

A 2021. évi „szabad” keret felhasználásán túlmenően a kormányhivataloknak lehetőségük volt további, 1715,0 millió forint összegű, 2022. évre áthúzódó keret terhére, a 2022. évet terhelő áthúzódó kötelezettség vállalására is. E keret terhére a leltár szerinti tényleges 2022. évre áthúzódó kötelezettség összege 767,4 millió forint lett.

A foglalkoztatási alaprész kormányhivatalonkénti decentralizált keretének aktív eszközökre történő felosztását 2021. évben is alapvetően az határozta meg, hogy az aktív támogatások finanszírozását a hazai és az uniós források összehangolt felhasználásával kellett biztosítani, prioritással a kormányhivatal rendelkezésére álló uniós források terhére.

A decentralizált keret 2021. évi felhasználását jogszabályi változások befolyásolták: 2021. március 1-től a *foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról* szóló 100/2021. (II. 27.) Korm. rendeletben foglaltak határozták meg a támogatások nyújtásának szabályait.

A Korm. rendelet új szemléletet jelent, és új alapokra helyezi a foglalkoztatáshoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokat. Az új irányelvek alapján az ügyfelek részére biztosított szolgáltatások nyújtására helyeződik a hangsúly, de e mellett számos új támogatási forma is bevezetésre került, melyek fő célja az álláskereső visszavezetése a munkaerőpiacra, valamint a meglévő munkaerő képességeinek, készségeinek a fejlesztése. Az új szabályozás kötelezően nyújtandó támogatási formát is előír, mindamellett, hogy viszonylag nagy teret hagy a megyék számára, hogy a területük gazdasági helyzetét figyelembe véve a helyi igényekhez igazodó támogatásokat nyújthassanak megyei munkaerőpiaci program keretében.

Az új jogszabály alapján megváltozott a támogatások feltételrendszere, illetve a támogatások nyújtásának módja az alábbiak szerint:

A kormányhivatalok egész évben folyamatosan nyújtják a súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatását elősegítő támogatást (súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatása esetén a foglalkoztató részére nyújtott bértámogatás, súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatása esetén a munkavállaló részére nyújtott bérkiegészítés) illetve nyújthatják a csoportos létszámleépítés elkerülését vagy enyhítését célzó támogatást.

Minden más, a jogszabályban felsorolt támogatás munkaerőpiaci program keretében nyújtható. A jogszabály meghatározza a munkaerőpiaci program kötelező tartalmi elemeit, illetve úgy rendelkezik, hogy a programot a minisztérium jóváhagyását követően lehet indítani.

A foglalkoztatási alaprész decentralizált keretéből működtetett új foglalkoztatást elősegítő támogatások között 2021. évben meghatározó volt a vállalkozóvá válást elősegítő támogatás nyújtásának támogatása. Továbbá a súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatásának támogatására, valamint munkahelyteremtő és munkahelymegőrző bértámogatásra, álláskeresést ösztönző juttatásra fordítottak még pénzeszközöket a kormányhivatalok.

A 2021. évi kiadások aktív eszközönként az alábbiak szerint alakultak:

	adatok millió forintban
– képzési támogatás:	183,8
– foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás:	77,9
– munkaerőpiaci programban nyújtott bérköltség-támogatás	68,4
– álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás:	824,0
– területi mobilitási támogatás:	16,1
– munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának támogatása:	858,0
– lakhatási támogatás:	226,3
– súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatása esetén a foglalkoztató részére nyújtott bértámogatás (új)	74,6
– súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló foglalkoztatása esetén a munkavállaló részére nyújtott bérkiegészítés (új)	107,9
– csoportos létszámleépítés elkerüléséhez nyújtott támogatás (új)	2,0
– munkahelyteremtő bértámogatás (új)	20,4
– munkahelymegtartó bértámogatás (új)	38,2
– álláskeresést ösztönző juttatás (új)	9,4
– vállalkozóvá válást elősegítő támogatás (új)	980,6
– működtetési és egyéb kiadások	21,8
– Összesen:	3 509,4

2 alcím Szakképzési és felnőttképzési támogatások

A „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” kiadási jogcím (képzési alaprész) 2021. évi előirányzatát a költségvetési törvény 30 400,0 millió forintban határozta meg. Az év folyamán az előirányzat a már említett három kormányhatározat és egy miniszteri döntés alapján megemelésre került:

- az 1005/2021. (I. 14.) Korm. határozat alapján 132,5 millió forinttal a monori Sztéryni József Technikum és Szakképző Iskola felújításának előkészítése érdekében szükséges pénzügyi forrás biztosítása céljából,
- a 1808/2021. (XI. 18.) Korm. határozat alapján 406,5 millió forinttal a Kiskőrösi Wattay Technikum és Kollégium tornacsarnokának megépítése érdekében szükséges pénzügyi forrás biztosítása céljából,
- a 1953/2021. (XII. 22.) Korm. határozat alapján 70,0 millió forinttal a Szerencsi Szakképzési Centrum Brassai Sámuel Technikum és Szakképző Iskola tető és vizesblokk felújítása érdekében szükséges pénzügyi forrás biztosítása céljából, valamint
- a 3/2021. GFA ITM számú miniszteri döntés alapján összesen 2900,0 millió forinttal, ezen belül egyrészt 2500,0 millió forinttal a „Tanítsunk Magyarorszáért” program hazai forrásból történő átmeneti forrásbiztosítása, másrészt 400,0 millió forinttal 2 szakképzési centrum felújítási, korszerűsítési munkálataihoz szükséges pénzügyi forrás megteremtése céljából.

Az emelések eredményeként a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” kiadási jogcím

2021. évi módosított előirányzata 33 909,0 millió forint lett. A 2021. évi kiadások – az új rendszerű, a szakképzésben tanulók ösztöndíjának elszámolásával összefüggően – két kiadási jogcímen kerültek kimutatásra: a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” kiadási jogcím előirányzatán 33 834,5 millió forintot, az „Egyéb sajátos elszámolások kiadása” jogcím előirányzatán (az új ösztöndíj rendszerben átadott forrásból el nem számolt összegből adódóan) -79,6 millió forintot tettek ki a 2021. évi kiadások. A „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” kiadási jogcím előirányzatának teljesítése 99,8 százalék volt. (A két kiadási jogcímet együttesen tekintve a 2021. évi kiadások 33 754,9 millió forintot tettek ki. Ezt figyelembe véve, amennyiben a teljes kiadás a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” kiadási jogcímen teljesült volna, a módosított előirányzat teljesítése 99,5 százalék lett volna.)

Az előirányzat felhasználása a következők szerint alakult:

Jogszabály által meghatározott, egyedi miniszteri/támogatói döntést nem igénylő támogatási célok

Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj

A szakiskolai tanulmányi ösztöndíj program 2010. február 1-jétől indult, megnevezése 2016. szeptembertől Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj lett. A 2020. február 14-ig hatályos *Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjról szóló 252/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet* szerint az ösztöndíj célja a meghatározott hiány-szakképesítések körébe tartozó, első szakképesítés megszerzésére irányuló, nappali rendszerű képzésben részt vevő tanulók támogatása, tanulmányi eredményük alapján. A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj biztosítása a megyénként meghatározott 20 szakmában történt.

A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra és az ezzel összefüggésben felmerült költségek támogatására *(a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény (Szt.) 12. § c) pont)* 2021. évben 2788,9 millió forint került kifizetésre. Az ösztöndíjas programban 2021. évi ösztöndíj támogatásokat tekintve – az iskolák által benyújtott adatlapok alapján – a 2020/2021. tanév II. félévében 17,1 ezer fő tanuló volt érintett, közülük 13,8 ezer fő ösztöndíjban, 3,3 ezer fő szakmai kompetenciákat fejlesztő oktatásban részesült. A 2021/2022. tanév I. félévében – a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjat felváltó új ösztöndíjrendszer felmenő rendszerű bevezetése miatt – az érintett tanulólétszám 8,1 ezer főre csökkent, közülük 7,4 ezer fő ösztöndíjban, 0,8 ezer fő szakmai kompetenciákat fejlesztő oktatásban részesült.

Szakképzési Hídprogram

A 2019. december 31-ig hatályban lévő *szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 24/A. § (6) bekezdése* alapján a Szakképzési Hídprogramban résztvevő tanuló ösztöndíjat kapott, az érintett tanulók egyéni képességeihez igazodó pedagógiai tevékenységrendszer megvalósításában résztvevő pedagógus pedig pótlékra volt jogosult a Kormány rendeletében meghatározottak szerint. E célra (Szt. 12. § k) pontja) 2021. évben 84,6 millió forint összegű kifizetés teljesült. 2021. évben a kifutó rendszerben megszűnő Szakképzési Hídprogram keretében ösztöndíjra a 2020/2021. tanév II. félévében – a benyújtott elszámolások alapján – jogosult tanulók száma 551 fő volt, illetve a pedagógusok 624 fő tanuló után voltak jogosultak pótlékra. A 2021/2022. tanévtől a Szakképzési Hídprogram megszűnt.

A szakképzésben tanulók ösztöndíja és az első szakma megszerzéséhez kapcsolódó egyszeri pályakezdési juttatás

A *szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szt.) 59. § (1) bekezdés a) pontja* szerint a tanuló ösztöndíjra, b) pontja szerint az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan egyszeri pályakezdési juttatásra, valamint c) pontja szerint a rászorultsági helyzet és jó tanulmányi eredmény alapján, pályázati úton támogatásra jogosult. Az ösztöndíj, a pályakezdési juttatás és a támogatás folyósításáról a *szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 174. §-a* alapján a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal gondoskodik az Alap képzési alaprésze terhére.

2020. év szeptemberétől felmenő rendszerben bevezetésre került az ösztöndíj és az egyszerű pályakezdési juttatás rendszere. 2021. évben a 2020/2021. tanév II. félévében több mint 61 ezer, a 2021/2022. tanév I. félévében több mint 112 ezer tanuló részesülhetett ösztöndíjban, és 686 fő részére került pályakezdési juttatás kifizetésre. E célok fedezetül a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal az Alap képzési alaprészből 2021. évben 10 369,0 millió forint továbbadási célú támogatást hívott le, és a múlt évben lehívott, fel nem használt 79,7 millió forinttal együtt, 2021. évben 10 448,7 millió forint állt a rendelkezésére. Ebből a „Szakképzési és felnőttképzési támogatások” jogcímen 10 448,6 millió forint tényleges kiadás, az „Egyéb sajátos elszámolások kiadása” jogcímen 0,1 millió forint „függő” kiadás került kimutatásra. Az „Egyéb sajátos elszámolások kiadása” jogcímen így a 2021. évi teljesítés összege -79,6 millió forint volt.

Egyedi miniszteri/támogatói döntés alapján nyújtott támogatások

A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter döntésén alapuló képzési, továbbá tanműhely-létesítési és -fejlesztési támogatás

A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter döntésén alapuló, képzési, továbbá tanműhely-létesítési, és -fejlesztési támogatásokra (Szht. 12. § a) pont, ill. 14. § szerinti támogatási konstrukciókban) a korábbi években kötött szerződések alapján 30 projekt futott, illetve 2021. év folyamán miniszteri döntéssel további 11 vállalkozás részesült támogatásban. A korábbi évekhez képest kevesebb számú új miniszteri döntés oka az volt, hogy a szakképzési rendszer átalakításának keretében 2020 februárjában hatályát veszítette a támogatás jogalapját képező, a *Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter egyedi döntésével nyújtható képzési, továbbá tanműhely-létesítési és -fejlesztési támogatások részletes szabályairól* szóló 3/2015. (II. 13.) NGM rendelet. A vonatkozó átmeneti rendelkezések alapján lehetőség volt a jogszabály alapján korábban már elindított projektek támogatására. A képzési támogatások új konstrukcióban, a Külgazdasági és Külügyminisztérium irányításával működhetnek tovább, a tanműhely támogatások pedig az Innovációs és Technológiai Minisztérium kezelésében maradtak.

A miniszter döntésén alapuló, képzési, továbbá tanműhely-létesítési és -fejlesztési támogatásokra ténylegesen kifizetett összeg 2021. évben – utófinanszírozási rendszerben, 18 szerződést érintően – 1333,3 millió forint volt. Ebből tanműhely-létesítésre és -fejlesztésre 749,5 millió forint került biztosításra, melynek eredményeképpen prominens termelő vállalatoknál modern gyakorlati képzőhelyek jöttek létre vagy bővültek, és az ezekben gyakorlati képzést folytató tanulók létszáma is emelkedett. A 2021. évben tanműhely-fejlesztésre meghozott 3 miniszteri döntés, illetve az annak alapján megkötött támogatási szerződések a gyakorlati képzésben részt vevő tanuló-szerződéses tanulói létszám 140 fővel történő növekedését eredményezték, és a tanulók növekménnyel létrejött létszámának további három éven keresztül történő fenntartására vállaltak kötelezettséget a támogatottak.

A legalább 50 új munkahely létrehozása esetén nyújtható képzési célú támogatásra 2021. évben 583,8 millió forint került kifizetésre. A 2021. évben képzési támogatásokra meghozott 8 miniszteri döntés alapján biztosításra kerülő támogatásokból az egyébként több éves projektek eredményeképpen 1927 fő vállalati alkalmazott képzése valósulhat meg.

A szakképzés működtetését, fejlesztését célzó egyedi programok támogatása

A *szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról* szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 335. §-ában rögzített felhasználási célok alapján a szakképzés működtetését, fejlesztését célzó egyedi programok támogatására kifizetett összeg 2021. évben 16 506,7 millió forintot tett ki.

Ebből a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, valamint a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara törvényben rögzített szakképzési, illetve a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara esetében egyes kapcsolódó felnőttképzési feladatainak finanszírozására az említés sorrendjében 5526,1 millió forint, 1173,3 millió forint, valamint 546,2 millió forint került kifizetésre a 2021. évi előirányzat terhére.

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal több feladat megvalósítására kapott támogatást,

- a „Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer” (NEPTUN-KRÉTA) moduljaira vonatkozó terméktámogatás és jogszabálykövetés megvalósítására 2061,8 millió forint,
- a szakképzési centrumok részére sporteszközök beszerzésének támogatására 507,2 millió forint,
- a májusi szakmai vizsgák „Interaktív” tételei készítésének támogatására 195,1 millió forint,
- az Állami szakképző intézmények szakképzésről szóló törvény szerinti ingyenes képzéseinek kiegészítő finanszírozása elnevezésű előirányzat terhére nyújtott támogatások kezelő szervei feladatai ellátásának támogatására 50,7 millió forint

került kifizetésre 2021. évben.

Az IKK Innovatív Képzéstámogató Központ Zrt. ugyancsak több feladat megvalósítására kapott támogatást,

- 2022. évi szakképzéssel összefüggő feladatai ellátásának finanszírozásához 1812,0 millió forint,
- a 2021. évi átmeneti vizsgáztatási tevékenységével összefüggő költségekre 34,4 millió forint,
- működésének kiegészítő pénzügyi támogatására, 2021. évi többletfeladatai (vizsgáztatási tevékenység, okleveles technikusképzés irányítása, szakértői bázis kialakítása, média megjelenés) finanszírozásához 30,4 millió forint,
- a ReferNet projekt 2021-2023. évi feladatainak pénzügyi támogatására (önrész biztosítása és támogatás megelőlegezése) 10,2 millió forint

került kifizetésre 2021. évben.

Az IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. részére az általa kezelt „Tanítsunk Magyarorszáért Program” támogatására 2498,9 millió forint folyósítása történt meg 2021. évben. A támogatás célja, egy olyan integrált program megvalósítása, amely során az általános iskolák, középiskolák, egyetemek és vállalatok együttműködésének eredményeként segíthető a pályaeorientáció, csökkenthető az oktatásból (és különösen a szakképzésből) történő lemorzsolódás mértéke – különösen az átlagnál hátrányosabb helyzetű kistérségek településein. A „Tanítsunk Magyarorszáért program” kezdeményezés kettős célt szolgál: egyrészt mentorokkal támogatja a kistélepeülésen élő általános iskolásokat, hogy sikerrel végezzék el általános iskolai tanulmányaikat, így segítve a középiskolai pályaeorientációt és csökkentve a lemorzsolódást. Azonban a program tervezetten a középfokú oktatásban sem engedi el a kezüket, a mentorálás itt is folytatódik egészen a sikeres végzésig. Minden mentor ugyanis a négy, hozzá beosztott mentorálttal az általános iskolában kialakított formális keretek között folytatja a munkát, a középfokú képzés során is, hogy a mentorálási folyamat az intézményváltás okozta nehézségeken is biztosan átsegítse a tanulókat.

A mentorálási folyamat kiemelt eleme a pályaeorientáció, mely során a diákok eljutnak Szakképzési Centrumokba és számos üzemlátogatáson is részt vesznek, ezzel biztosítva, hogy megfelelő munkaerőpiaci ismeretekkel rendelkezzenek a szakma és pályaválasztáshoz.

Emellett a program a kölcsönös tanulásról, a közösségek megerősítéséről, és tágabban a magyar társadalom egészének jövőjéről való felelős gondoskodásáról szól.

A Siemens termelő, szolgáltató és kereskedelmi Zrt. részére a duális szakképzési partnerségi megállapodás keretében történő fejlesztéséről és az ezt szolgáló központi pilot programról szóló 1285/2018. (VI. 22.) Korm. határozatban megfogalmazott, a duális szakképzés partnerségi

megállapodás keretében történő fejlesztésének és az ezt szolgáló központi pilot program megvalósításának támogatására a 965,3 millió forint került biztosításra.

A Békéscsabai Szakképzési Centrum Aeronautikai kompetencia fejlesztés és tananyag beszerzésre 523,0 millió forint támogatásban részesült.

A közlekedés és szállítmányozás ágazathoz tartozó Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK-k, Szkt. 11. §) és Programtervek (PTT-k, Szkt. 12. §) környezeti fenntarthatósági, zöld készségekre irányuló felülvizsgálatának és a környezeti fenntarthatósági elvárásoknak megfelelő tananyagfejlesztés megvalósításának támogatására a KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft. részére 250,0 millió forint került kifizetésre.

A szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által fenntartott, Arany János Programokat működtető szakképzési centrumok a 2021/2022. tanév tekintetében 182,5 millió forint összegű támogatásban részesültek. A támogatás az érintett 10 szakképzési centrum kollégiumaiban vagy tagintézményeiben használható fel a programhoz kapcsolódóan felmerülő költségek finanszírozására.

A Szalézi Intézmény Fenntartó a „Tedd képessé - Don Bosco Szakképzés-fejlesztési Mintaprogrammal kapcsolatosan 45,0 millió forint kiegészítő támogatásban részesült.

A Zöld Föld fenntarthatósági oktatási program szakképzésre történő kiterjesztése érdekében az Alapértékek Nonprofit Kft. 30,0 millió forint támogatásban részesült.

A EuroSkills szakmai verseny érmes magyar versenyzőinek díjazására 29,1 millió forint került biztosításra.

A technikai évfolyamon tanulók alapkompenciáinak fejlesztésére a Dr. Ámbédkar Gimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola, Általános Iskola és Martin Luther King Középiskolai Kollégium részére 23,5 millió forint került biztosításra.

A Fegyverműszerész technikus, valamint a Fegyvergyártó szaktechnikus szakmák elméleti és gyakorlati oktatását támogató jegyzetek tananyagfejlesztés keretében történő elkészítésének, valamint disszeminációjának támogatása 12,0 millió forintot tett ki a Diana Vadász - Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola és Kollégium részére.

A szakképzés működtetése keretében nyújtott támogatások szakképzési centrumok részére

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 335. § 2. b) pontjában rögzített felhasználási célok alapján – a szakképzési centrumok tagintézményeinek felújításához, fejlesztéséhez, tanműhelyek korszerűsítéséhez – 2672,4 millió forint került kifizetésre. A támogatás kilenc döntés alapján biztosította egyedi fejlesztési programok finanszírozását az alábbiak szerint:

- Nógrád megyei Szakképzési Centrum, illetve az Ózdi Szakképzési Centrum részére 955,0 millió forint, illetve 580,0 millió forint összegű támogatás biztosítása az infrastrukturális feltételek fejlesztése, a minőségi oktatás biztosításához szükséges komplex fejlesztések, felújítások elvégzése és eszközbeszerzések céljából,
- Kiskunhalasi Szakképzési Centrum részére 406,3 millió forint többlettámogatás biztosítása a Kiskőrösi Wattay Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium új tornacsarnokának építéséhez,
- Ceglédi Szakképzési Centrum részére 132,5 millió forint támogatás biztosítása a monori Szerényi József Technikum és Szakképző Iskola bővítéséhez,
- Ózdi Szakképzési Centrum részére a Surányi Endre Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium épületgépészeti, felújítási munkálataihoz az I. és II. ütemre 116,1 millió forint, illetve a III. ütemre 228,4 millió forint támogatás biztosítása két döntés alapján,
- Szerencsi Szakképzési Centrum részére 70,0 millió forint összegű támogatás biztosítása a

Brassai Sámuel Technikum és Szakképző Iskola tető és vizesblokk felújításához,

- Heves Megyei Szakképzési Centrum részére 67,5 millió forint összegű támogatás biztosítása a József Attila Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium kazáncseréjéhez,
- Vas Megyei Szakképzési Centrum részére 62,2 millió forint összegű támogatás biztosítása a Puskás Tivadar Szakképző Iskola és Kollégium épületének földszinti víz, csatorna, tűz-víz-hálózatának, földszinti vizesblokkok és épületszerkezetek helyreállításához,
- Tatabányai Szakképzési Centrum részére 54,5 millió forint összegű támogatás biztosítása az Eötvös Lóránd Szakképző Iskola épület komplex felújításához.

3 alcím Passzív kiadások, álláskeresői támogatások

Az álláskeresői (passzív) ellátásokra történő kifizetések jogcímei 2021. évben a következők voltak:

- álláskeresői járadék,
- nyugdíj előtti segély,
- uniós tagállami munkavállalók esetében külföldön folyósított álláskeresői/munkanélküli ellátás megtérítése,
- álláskeresői járadék és segély megállapításával, valamint munkahelykereséssel kapcsolatos útiköltség-térítés,
- foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok díja,
- az alaprész működtetésével kapcsolatos közvetlen költségek.

2021. évben a „Passzív kiadások, álláskeresői támogatások” kiadási jogcím (szolidaritási alaprész) költségvetési törvényben megállapított eredeti kiadási előirányzata 108 500,0 millió forint volt. A tényleges kiadások 14 349,0 millió forinttal, 13,2 százalékkal elmaradtak az előirányzat összegétől, így az év folyamán az előirányzat terhére 94 151,0 millió forint kifizetésére került sor, így a teljesítés 86,8 százalék volt.

Az „Álláskeresői ellátások” jogcím tényleges kiadásainak az előirányzat összegétől elmaradó teljesülésének oka a 2020. évben kezdődött koronavírus okozta járványhelyzet megítéléséből adódóan az előirányzat magasabb összegű tervezése volt. Az átlagos havi bruttó álláskeresői járadék összege és az átlagos havi bruttó álláskeresői segély összege egyaránt kevesebb lett a tervezettnél.

4 alcím Bérgarancia kifizetések

2021. évben a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek dolgozóikkal szemben fennálló, kiegyenlíthetetlen munkabér és végkielégítés tartozásának fedezetére a bérgarancia alaprészben 4000,0 millió forint előirányzat állt rendelkezésre.

A bérgarancia törvény 2007. április 1-jétől hatályos módosításával a maximálisan megállapítható támogatás összege munkavállalónként a tárgyévet megelőző második év – KSH által közzétett – nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének négyszereséről ötszörösére változott. Ennek megfelelően a támogatások megítélésénél személyenként figyelembe vehető legmagasabb támogatási összeg 2021. évben 1839,0 ezer forint volt, amely az előző évben maximálisan adható támogatási összeghez viszonyítva 11,5 százalékos emelkedést jelentett.

Az alaprészből a 2021. évben nyújtott, visszatérítendő, működési célú bérgarancia támogatásra a beérkezett kérelmek alapján 1961,3 millió forint, a bérgarancia alaprész működési kiadásaira 0,8 millió forint, összesen 1962,1 millió forint került kifizetésre. Az előirányzat teljesítése 49,1 százalék volt. A 2021. évben nyújtott bérgarancia támogatásokra fordított összeg jogszabály alapján Budapest fővárosban került kifizetésre, a működtetési kiadások – végrehajtási

költségekre – 7 megyében merültek fel.

A *Bérgarancia Alapról szóló* 1994. évi LXVI. törvény 4. § (2) bekezdése szerint – 2020. március 1-től – a támogatás iránti kérelem elbírálására vonatkozó eljárás lefolytatására a Kormány által kijelölt állami foglalkoztatási szerv az illetékes, amely Budapest Főváros Kormányhivatala.

5 alcím Működtetési célú kifizetések

A „Működtetési célú kifizetések” előirányzat az Ft. 39. §. (12) bekezdés g) pontja szerint a kincstár által terhelt, a számlavezetéssel kapcsolatos működési kiadásokat, valamint a megszünt jogcímekhez kapcsolódó kifizetéseket tartalmazza, így az előirányzaton a Magyar Államkincstár terheli a kincstári tranzakciós díjat, a postai kifizetési utalvány díjat, illetve az előirányzatról történhetnek a GFA megszünt jogcímekkel kapcsolatos esetleges kifizetései.

Az Alap 2021. évi költségvetésében a „Működtetési célú kifizetések” kiadási jogcím eredeti előirányzata – a kincstári tranzakciós díjra, postai kifizetési utalvány díjra, illetve megszünt jogcímmel kapcsolatos esetleges kifizetésekre – 1200,0 millió forint összegben került meghatározásra.

2021. évben az előirányzaton terhelt tényleges működtetési célú kifizetések összege 745,0 millió forint volt, így az előirányzat 62,1 százalékon teljesült. A tényleges kifizetések nagyobb részét, 59,5 százalékát a postai kifizetési utalvány díj összege tette ki: a kincstári tranzakciós díjra 301,7 millió forint, postai kifizetési utalvány díjra 443,3 millió forint került terhelésre.

6 alcím Start-munkaprogram

2011. január 1-jétől a korábbi közmunkaprogramok, a közcélú, illetve a közhasznú munkavégzés támogatása helyett létrejött az egységes közfoglalkoztatás rendszere. A Nemzeti Közfoglalkoztatási Program keretében megvalósított közfoglalkoztatás kiadásainak finanszírozása 2021. évben is a GFA-ból történt. A közfoglalkoztatás már tizedik éve működtetett rendszere folyamatosan átalakul, a gazdaság és a munkaerőpiac változásain, szükségletein alapulva, figyelembe véve az egyes szakpolitikák kölcsönhatásait is.

A Kormány hosszú távú célja a teljes foglalkoztatottság elérése. Fő célkitűzés volt az elsődleges munkaerőpiacról kiszorultak, különösen a munkaerőpiacon hátrányban lévők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, az alacsony iskolai végzettségűek, az álláskereséssel összefüggésben egyéb ellátásra nem jogosult álláskeresők, valamint a tartósan munka nélkül lévők foglalkoztatásának elősegítése. A célok megvalósítását értékteremtő, hasznos, a helyi sajátosságokon alapuló, a település önfenntartását elősegítő programok segítették elő. Mindezek mellett prioritásként kellett kezelni a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő kijutásának elősegítését, támogatni kellett a képzésüket és megakadályozni a közfoglalkoztatási programokban történő bennragadásukat.

A közfoglalkoztatottak éves átlagos létszáma 2011-2016. között folyamatosan emelkedett, ezt követően folyamatosan csökkent, összhangban a gazdaság versenyképességének erősödésével. 2021. évben sem állt meg a csökkenés és éves átlagban 88,0 ezer főre mérséklődött a közfoglalkoztatás átlagos létszáma, ami 2020. évhez viszonyítva 4,9 százalékos csökkenést jelentett.

2021. évben a közfoglalkoztatottak 46,8 százaléka hosszabb időtartamú programokban, 39,5 százaléka járási startmunka mintaprogramokban dolgozott. Statisztikai adatok szerint a közfoglalkoztatásból kilépő személyek 15-18 százaléka dolgozik a nyílt munkaerőpiacon a támogatást követő hatodik hónap végén bejelentett munkaviszonyban.

A közfoglalkoztatás esetén nem csak a létszám csökkent erőteljesen 2016. és 2021. év között, hanem az ott dolgozók összetétele is átalakult. Korábban is magas volt a rossz munkaerőpiaci helyzetű személyek aránya a közfoglalkoztatottakon belül, azonban 2016. és 2020. év között 77 százalékról 88 százalékra emelkedett a hátrányos helyzetű településeken élők aránya, 55 százalékról több mint 60 százalékra nőtt a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, és 30 százalékról 37 százalék fölé emelkedett az 50 éven felüli személyek aránya. A közfoglalkoztatásban dolgozók összetétele foglalkoztathatóság szempontjából fokozatosan romlott ebben az időszakban.

A közfoglalkoztatás 2021. évi forrásigénye a GFA költségvetésében a „Start-munkaprogram” kiadási jogcím előirányzatán került megtervezésre 165 000,0 millió forint összegben. Az előirányzatból valamennyi közfoglalkoztatói igény kielégítésre került, így minden álláskereső számára – aki dolgozni akart és nem segélyből megélni – biztosítva volt a közfoglalkoztatás lehetősége.

A költségvetési törvényben meghatározott eredeti előirányzat az év folyamán egy alkalommal módosult, a 2/2021. GFA ITM számú miniszteri döntés alapján az Alap egyes kiadási előirányzatai között történt átcsoportosítás: a „Start-munkaprogram” kiadási jogcím előirányzatáról – a várható megtakarításra tekintettel – a „Foglalkoztatási és képzési támogatások” kiadási jogcím előirányzatára 10 000,0 millió forint került átcsoportosításra. Az előirányzat-átcsoportosítás célja az OFA Nonprofit Kft. „Munkásszállások kialakítása” elnevezésű munkaerőpiaci programjának indítása és a megvalósításához pénzügyi forrás megteremtése volt.

A „Start-munkaprogram” 2021. évi előirányzatának felhasználása ütemezetten, a közfoglalkoztatók igényeinek megfelelően történt, alapvetően három területen megvalósulva: a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás, az országos közfoglalkoztatás, valamint a járási startmunka mintaprogramok területén. Ezen fő támogatástípusok mellett egyedi kérelmekre indításra kerültek ún. országos, illetve egyéb mintaprogramok is.

A 2021. évi előirányzat terhére 149 104,9 millió forint került ténylegesen kifizetésre, ami a módosított előirányzat 96,2 százalékos teljesítését jelentette.

A 2021. évi kiadások jogcímenként összefoglalva a következők szerint alakultak:

	adatok millió forintban
Start-munkaprogram decentralizált keret összesen	44 811,7
– Hosszabb időtartamú (önkormányzati) közfoglalkoztatás	44 811,68
– Működtetési kiadás (támogatás visszakövetelésével kapcsolatban felmerülő költség)	0,02
Start-munkaprogram központi keret összesen	104 293,2
– Országos közfoglalkoztatási programok	14 325,9
– Járási (kistérségi) mintaprogramok	51 805,6
– Egyéb mintaprogramok	1 683,7
– Országos közfoglalkoztatási mintaprogramok	1 848,4
– Egyéb	229,6
– Forrásátadás más fejezetek részére	34 400,0

Start-munkaprogramok decentralizált kerete

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási támogatás alapvetően az önkormányzatok kötelezően ellátandó, illetve önként vállalt, a lakosságot vagy települést érintő feladatainak ellátására, vagy közhasznú tevékenység folytatására szolgáló támogatás. Azokban a megyékben, ahol nem indult, vagy kevés mintaprogram indult, illetve ahol a járási startmunka mintaprogramokból a települések kikerültek, vagy a kialakított kapacitások fenntartása már nem igényelt jelentősebb mértékű költségráfordítást, a hagyományos hosszabb időtartamú,

jellemzően hat-nyolc órás közfoglalkoztatás támogatása jelent megoldást a foglalkoztatási feszültségek kezelésére. 2021. évben valamennyi településen indítható volt hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program.

A decentralizálás elvei között figyelembevételre kerültek az adott térség munkaerőpiaci jellemzői, a négyoldalú megállapodásban megfogalmazott általános célok, a korábbi időszak forrás-felhasználási és átlag-létszámadatai, a tervezett létszámok.

2021. évben a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban prioritást élveztek a következő közfoglalkoztatók: helyi és nemzetiségi önkormányzat; helyi és nemzetiségi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása; az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet; egyházi jogi személy; közhasznú jogállású szervezet; valamint civil szervezet. A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásra év elején decentralizált keret 52,6 ezer fő közfoglalkoztatását biztosította.

A decentralizált keret finanszírozta 2021. évben az alábbi programokat:

Kedvezményezett településeken megvalósuló hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok támogatása

A kedvezményezett településeken (a kedvezményezett eljárások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet és a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet települései) a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. § (3) bekezdésében felsorolt közfoglalkoztatók által, a (2) bekezdésben meghatározott tevékenységek megvalósítására irányuló hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok tartoznak e kategóriába.

Ide értendők azon közfoglalkoztatók, amelyek a járási startmunka mintaprogramokban a 2016-2020. évben még támogatásban részesültek, azonban programjukat már a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében folytatták/kívánták folytatni, 2021. évben is lehetőségük volt a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretein belül megvalósítani azt. Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Vas megye azon kedvezményezett települései is ide tartoztak, melyek a járási startmunka mintaprogramok 2021. évi tervezési útmutatója alapján – az előző évhez hasonlóan – 2021. évben már csak a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban vehettek részt.

Nem kedvezményezett településeken megvalósuló hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok támogatása

Az e kategóriába eső települések alapvetően az önkormányzatok kötelezően ellátandó, illetve önként vállalt, a lakosságot vagy a települést érintő feladatainak ellátására, vagy közhasznú tevékenység folytatására szolgáló tevékenységet valósítanak meg e programokban.

Magán erdőgazdálkodók támogatása

A korábbiakban már elfogadott tervezési szempontok alapján a magán erdőgazdálkodók 2016. évtől nem az országos közfoglalkoztatási programokban vettek részt, hanem a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban. Annak érdekében, hogy e szervezetek országos programokban elvégzett feladatai ne sérüljenek, az eredményeik továbbra is fenntarthatóak és továbbfejleszthetőek legyenek, számukra is decentralizált forrás allokálása volt szükséges.

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása a kormányhivatalokban

A pandémiás helyzetben kiemelt figyelmet kellett fordítani a kormányhivataloknál jelentkező, adminisztrációt segítő többletfeladatok ellátásának támogatására. Abban az esetben, amikor a kormányhivatalokban ellátandó feladatok mennyisége szükségessé tette, 2021. évben lehetőség volt az állami normatíva által nem fedezett tevékenységek vonatkozásában hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatására.

Start-munkaprogramok központi kerete

Országos közfoglalkoztatási programok támogatása

Az országos startmunka programok támogatása 2021. évben is igen széles körben, többféle tevékenység megvalósítása mentén valósult meg. Az országos programokban az előző évekhez hasonló támogatottak köre vett részt, így többek között a vízügyi igazgatóságok, vízgazdálkodási társulatok, állami erdőgazdaságok, nemzeti park igazgatóságok, rendészeti, honvédelmi és katasztrófavédelmi szervek, vasúti pályahálózat-működtetők, egyházi és karitatív szervezetek, egyéb költségvetési szervezetek és nonprofit szervezetek.

Az országos közfoglalkoztatási programok keretén belül valósult meg – az *Idősügyi Infokommunikációs Modellprogram hátrányos helyzetű térségekre történő kiterjesztéséről* szóló 1056/2017. (II. 7.) Korm. határozatban foglaltaknak megfelelően – az Idősügyi Infokommunikációs Modellprogram, melynek célja az idősek saját otthonukban történő, formális szociális gondozása és az egészségügyi ellátórendszer tehermentesítése, a gondozó családtagok terheinek csökkentése, illetve a generációk közötti kommunikáció erősítése, továbbá a szociális- és egészségügyi ellátórendszer költséghatékonyabb működtetése. A programban használt infokommunikációs eszközök alkalmazása hozzájárul a résztvevő idősek magányának enyhítéséhez, biztonságérzetének növekedéséhez, valamint a kor előrehaladásával természetes módon bekövetkező egészségromlás csökkentéséhez.

Az országos közfoglalkoztatási programokba 12,6 ezer fő közfoglalkoztatott létszám bevonására volt lehetőség a miniszteri döntések alapján.

Járási startmunka mintaprogramok

A programok támogatása lehetőséget biztosít a települések részére az öfenntartóvá váláshoz, elősegíti az új típusú szociális szövetkezetek jövőbeni működését, helyben teremt munkalehetőséget, illetve elérhetővé teszi az önellátás lehetőségét a hátrányos helyzetű álláskereső számára. A programok megvalósulása elősegíti a települések összképének, rendezettségének javulását, a lakókörnyezet szebbé, tisztábbá válását, a munkalehetőség, ezáltal a megélhetési lehetőség biztosítását. A közfoglalkoztatási programok révén nő a település idegenforgalmi vonzereje, erősödik a közösségért tenni akarás.

A programban részt vevő települések a *kedvezményezett járások besorolásáról* szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott kedvezményezett járáshoz, vagy a 6. sz. mellékletben szereplő természeti vagy civilizációs katasztrófával sújtott kedvezményezett térségek közé tartoztak, illetve a *kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről* szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletében szereplő települések. A 2021. évi járási startmunka mintaprogramok március elején indultak el jellemzően 12 hónapos időtartamban, 37,2 ezer fő közfoglalkoztatásának lehetőségével, az alábbi programelemek támogatásával:

A *mezőgazdasági programelem* tevékenységeinek célja, hogy a helyi lehetőségek, adottságok kihasználásával megtermelt zöldség és gyümölcs, takarmánynövények, valamint a kisállattartás biztosítsa az önkormányzati intézmények ellátását. A projektek segítségével állandó friss alapanyag kerül a településeken működő konyhákban feldolgozásra, és lehetőség nyílik a keletkező többlet további feldolgozására, értékesítésére is.

A *helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási programelem* célja a közösségi szükségletek kielégítése, a település fejlődésének elősegítése olyan egyedi programmal, amely a korábbi munka- és termelési kultúrán, vagy a település eddig kiaknázatlan földrajzi és természeti adottságain alapul.

A *szociális programelem* célja a települések összképének javítása, rendbetétele, melynek keretében az alábbi tevékenységek végezhetőek:

- belvízelvezetés: célja a települést és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvízelvezető árkok rendszeres karbantartása, kialakítása,

- mezőgazdasági földutak rendbetétele: célja, hogy elősegítse a mezőgazdasági telepek, majorok bekötését a közúthálózatba és a mezőgazdasági termények biztonságos szállítását,
- illegális hulladéklerakó helyek felszámolása: célja a település és külterületeinek megtisztítása, illegális hulladéklerakó helyek kialakulásának megelőzése, a tiszta környezet fenntartása,
- közúthálózat javítása: célja a belterületi úthálózat karbantartása, javítása, környezetének rendbetétele,
- bio- és megújuló energiafelhasználás: célja a drága gáz kiváltása alternatív fűtési móddal, a fűtőanyag helyben történő biztosítása (pl. energianövény termesztési, telepítési program, tüzelőanyag előállítás, gyűjtése).

Egyéb mintaprogramok

Az egyéb mintaprogramok a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programok mintaprogrammá nyilvánított típusai. Az egyéb startmunka mintaprogramok keretében került támogatásra 2021. évben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat mintaprogramja, a Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja keretében megvalósuló mintaprogramok, valamint több település egyedi mintaprogramja.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület mintaprogramja

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület a *Tiszabő és Tiszabura települések helyzetének rendezéséről* szóló 1391/2016. (VII. 26.) Korm. határozat alapján Jelenlét-módszertannal dolgozó komplex integrációs modellprogramot indított Tiszabőn, melyhez kapcsolódóan közfoglalkoztatási támogatásból korábban egy növénytartósító-üzem, egy közmosoda-közfürdő és egy közkonyha került kialakításra.

A mintaprogram keretében kiépítették a közkonyhának a katasztrófavédelem által előírt automata oltóberendezését, valamint kialakították a szakértők által javasolt hővisszanyerő rendszert. A közkonyha működtetéséhez szükséges magas energiaigény miatt megvalósult az áramszolgáltatóval egy csatlakozási pont kiépítése. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület mintaprogramjában 5 fő támogatott foglalkoztatására volt lehetőség.

Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja keretében megvalósuló mintaprogramok

A Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja célja, hogy a kedvezményezett térségekben bevezetésre kerüljön egy olyan gazdaságélénkítő programcsomag, amely révén a helyben működő, vagy az adott településen új termelő kapacitások létrehozását vállalni szándékozó vállalkozások támogatásával megvalósulhat a helyi foglalkoztatás bővítése. A programba azokat a kedvezményezett településeket vonták be, ahol a szociális és gazdasági fejlesztés alapjai adottak voltak. A program 2019 őszén indult 50 település részvételével, amelynek folytatásáról a *„Felzárkózó települések” és a gazdaságélénkítő program folytatása érdekében teendő további intézkedésekről* szóló 1186/2020. (IV. 28.) Korm. határozat döntött. A határozat értelmében a program 2020. évi második és 2021. évi harmadik ütemében – ugyanezen elvek mentén – került kiválasztásra ütemenként további 50-50 település.

A Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja támogatását a Belügyminisztérium fejezetben e célra rendelkezésre álló előirányzat biztosította, azonban a közfoglalkoztatási alapokkal rendelkező elképzelések megvalósítása 2021. évben a Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap „Start-munkaprogram” kiadási jogcímének előirányzata terhére került támogatásra. Ezen programok során natúr gyümölcsle előállító üzem, húsfeldolgozó üzem, betonelem-gyártó és asztalosipari üzem, faipari üzem, komplex prés- és sajtoló üzem, laskagomba előállító üzem, batáta-, zöldség-gyümölcs feldolgozó üzem hoztak létre. Megvalósult már meglévő homoktövis feldolgozó üzem, tejüzem, vágópont, húsfeldolgozó kapacitásának bővítése, vándorfólia telepítése, fóliasátras növénytermesztés.

A Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja keretében megvalósuló

mintaprogramokban 2021. évben 17 települési önkormányzatnál 82 fő közfoglalkoztatására volt lehetőség.

Egyedi mintaprogramok

2021. évben 13 egyedi mintaprogram indult. A programok során pl. szántóföldi- és fóliasátras konyhakerti növénytermesztés, állattenyésztés keretében baromfi-, valamint juhtartás, gátrendszer karbantartása, bokrok, cserjék irtása, fűnyírás, hulladékgyűjtés, a vadkárok megakadályozására villanypásztor és vadvédő háló kiépítése valósult meg. Asztalosipari műhelyben dísz- és ajándéktárgyakat készítettek, előállítottak papírhulladék felhasználásával készülő, fűtésre alkalmas brikettet. Megvalósult továbbá belterületi úthálózat, belvíz-elvezetési árkok karbantartása, mezőgazdasági utak rendbetétele, varrórészleg üzemeltetése, savanyító üzem működtetése. Sor került zöldségfeldolgozó üzem kialakítására, palántanevelés céljából fóliasátor építésére. A mintaprogramokban faipari és kézműves tevékenységet is végeztek, melynek keretén belül hagyományos kézműves technikával vesszőből font kosarakat, bútorokat, egyéb háztartási eszközöket készítettek. Az egyedi mintaprogramokban 204 fő közfoglalkoztatására volt lehetőség.

Országos mintaprogramok

2021. évben az országos közfoglalkoztatási mintaprogramok keretében került támogatásra:

Hajléktalan személyek országos közfoglalkoztatási mintaprogramja

Egészségkárosodással, fogyatékossgal élő, aktív korú álláskereső személyek foglalkoztatását támogató országos közfoglalkoztatási mintaprogram

Az országos hajléktalan mintaprogram fő eleme a foglalkoztatás biztosítása és a jövedelemszerzés, ami elősegíti a célcsoport társadalmi integrációját. Ez a közfoglalkoztatási programok során három, egymással összefüggő területen valósulhat meg eredményesen: mentális biztonságot, stabil jövedelmet és megfizethető, elfogadható minőségű lakást biztosíthat. A célcsoport közfoglalkoztatásba történő bevonását, valamint az elsődleges munkaerőpiacra történő integrációját segítik elő a közfoglalkoztatási programok, amelyekben az alábbi értékteremtő tevékenységeket végezték a közfoglalkoztatottak: települések tisztán tartása, kommunális hulladék összegyűjtése, raklapválogatás, betonoszlop gyártás, parkgondozás, mosodai tevékenység ellátása, zöldhulladék kezelés és szállítás, segédápolói tevékenység ellátása, varrodai tevékenység, virág- és növénytermesztés, szabadföldi és fóliasátras zöldség- és gyümölcsstermesztés, állatgondozás, erdőtelepítés és gondozás, karbantartói-építőipari segédmunka ellátása, kültéri padok, hirdetőtáblák, autóbuszvárók felújítása, karbantartása, árok és útpadka tisztítás, fa- és papír-brikett előállítás, fémfelületek felújítása, kézműves és textil termékek készítése, szőnyegszövés.

Az egészségkárosodással, fogyatékossgal élő, aktív korú álláskereső személyek foglalkoztatását támogató országos közfoglalkoztatási mintaprogram fő eleme a célcsoport foglalkoztatásának támogatása az akkreditált foglalkoztatónál. A célcsoport közfoglalkoztatásba történő bevonását, valamint az elsődleges munkaerőpiacra történő integrációját segítik elő a közfoglalkoztatási programok, amelyekben a következő értékteremtő tevékenységeket végezték a közfoglalkoztatottak: települések tisztántartása, ruha- és ételosztás, intézmények takarítása, zöldterület kezelés, kertészeti munka, épület karbantartás, fémmegmunkálás, nemezelés. A program megvalósításában a főváros, valamint 17 megye 41 közfoglalkoztatója (önkormányzatok, önkormányzati társulások, közhasznú jogállású szervezetek, egyéb költségvetési szervek, egyházi szervezetek) volt érintett, és 691 fő (663 fő hajléktalan és 28 fő megváltozott munkaképességű személy támogatott foglalkoztatására volt lehetőség.

Magyar Közút Nonprofit Zrt. országos közfoglalkoztatási mintaprogramja

2021. évben, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. a korábban különálló projektek keretében megvalósított tevékenységeket összevontan, egy egységes országos közfoglalkoztatási mintaprogramon belül valósította meg, melynek során az alábbi feladatok elvégzésére került

SOR:

- *gyorsforgalmi utak melletti védőkerítés építése, karbantartása:* a tevékenység fő célja, hogy a forgalom biztonsága érdekében védőkerítés létesítésével megakadályozzák a vad- és háziállatok átjárását, útpályára kerülését az érintett szakaszokon. A kormány döntése értelmében a gyorsforgalmi utak melletti védőkerítések telepítési és felújítási munkálatok elvégzéséhez szükséges anyagokat a büntetés végrehajtási intézetek gyártják, a kerítések telepítését, karbantartását pedig közfoglalkoztatás keretében szükséges végrehajtani,
- *az országos közúthálózat és az autópályák szakaszain forgalombiztonságot javító feladatok ellátása:* utak burkolatának javítása, padkák és burkolaton kívüli területek tisztítása, vízelvezető rendszerek karbantartása,
- *mezőgazdasági földterületek és a közutak között fekvő területek tisztántartása:* a program célja a mezőgazdasági területek és közutak között fekvő eddig elhanyagolt területek rendbetétele. A tervezett feladatok szorosan illeszkednek a *mezőgazdasági földterületek és a közutak között fekvő területek tisztántartására irányuló közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódó feladatokról szóló 1887/2016. (XII. 28.) Korm. határozatban* foglaltakhoz.

A közfoglalkoztatottak a fenti fő tevékenységi területek mellett részt vettek padka, árok, híd és átereszt fenntartási munkálatokban, kisebb-nagyobb műtárgyak, valamint árkok, vízelvezetési rendszerek tisztításában is. A téli időszakban jellemzően a hófogóhálók telepítési, bontási, továbbá karbantartási munkáiban segítettek. A programban kiemelt feladatként jelent meg a parlagfű elleni hatékony védekezés is. A programban támogatható létszám 400 fő volt.

Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság országos mintaprogramja

A mintaprogram célja – kapcsolódva a korábbi évek programjaihoz – a Kis-Balaton Üzemmnökség Fenntartási Üzemének felújítása és környezetének rehabilitációja volt. A felújítás során a közfoglalkoztatottak lehetőséget kaptak szakemberek irányításával olyan munkákat – festés, burkolás, vízvezeték-szerelés – végezni, amellyel versenyképes építőipari tapasztalatot szerezhettek. A megszerzett gyakorlattal könnyebben térhettek vissza az elsődleges munkaerőpiacra.

A programban 25 fő támogatott foglalkoztatására volt lehetőség.

Az egyéb mintaprogramok és az országos mintaprogramok keretében összességében 1,4 ezer fő vett részt.

Egyéb

– Informatikai programok fejlesztése	81,7
– Közfoglalkoztatási kiállítások	71,6
– <u>Foglalkoztathatósági szakvélemények díja</u>	<u>76,3</u>
– Egyéb összesen	229,6

Informatikai programok fejlesztése

2020-2021. évben a Közfoglalkoztatási Támogatások Keretrendszer és az Integrált Rendszer informatikai fejlesztése merült fel, melyhez szükséges 81,7 millió forint összegű pénzügyi forrás 2021. évben átadásra került a Belügyminisztérium fejezet részére.

Megyei közfoglalkoztatási kiállítások

A közfoglalkoztatás népszerűsítése, továbbá a termelési kapacitásokkal rendelkező közfoglalkoztatók, szociális szövetkezetek helyi szintű megjelenése, termékeik megismertetése, piacra jutásának elősegítése érdekében 2021. év folyamán 11 kormányhivatal szervezett megyei közfoglalkoztatási kiállítást. A kiállítások megrendezésének költsége összesen 71,6 millió forint volt.

Foglalkoztathatósági szakvélemények díja

Az egyes programokhoz kapcsolódó, a települési önkormányzati közfoglalkoztatók és azok önálló jogi személynek nem minősülő intézményei esetében a kormányhivatal által a

közfoglalkoztatás megkezdése előtt kezdeményezett foglalkoztathatósági szakvélemények díjára – a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet figyelembe vételével – 2021. évben az e célra elkülönített keret terhére 76,3 millió forint került kifizetésre.

Forrásátadás más fejezetek részére

Az év folyamán a Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési program, továbbá a "Felzárkózó települések" hosszú távú programjának kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II. 19.) Korm. határozat 3. pontja alapján a közfoglalkoztatásra biztosított 2021. évi Start-munkaprogram előirányzatból összesen 16 000,0 millió forint került átutalásra a Belügyminisztérium fejezetbe, egyrészt 6000,0 millió forint a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület felzárkózási feladatainak támogatása jogcímcsoport javára, másrészt 10 000,0 millió forint a Gazdaságélénkítő programok támogatása jogcímcsoport javára.

A Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési program, továbbá a "Felzárkózó települések" hosszú távú programjának kiterjesztéséről szóló 1057/2021. (II.19.) Korm. határozat módosításáról szóló 1916/2021. (XII. 15.) Korm. határozat 1. pontja alapján a Gazdaságélénkítő program folytatása érdekében biztosított forrásból a tárgyévben fel nem használt összeg, 1600,0 millió forint a Belügyminisztérium fejezetből visszautalásra került a Gazdaságélénkítő programok támogatása jogcímcsoportról a Start-munkaprogram előirányzat javára.

A gazdaság-újraindítási programok finanszírozása érdekében történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1609/2021. (VIII. 18.) Korm. határozat 2. pontjában foglaltak alapján – a gazdaság újraindítása érdekében a költségvetésben rendelkezésre álló szabad források mozgósításával – a Start-munkaprogram előirányzatról 20 000,0 millió forint átutalásra került a Gazdaság-újraindítási Alap fejezet Gazdaság-újraindítási programok jogcímcsoport javára.

7 alcím EU-s elő- és társfinanszírozás

A 2014-2020-as időszak Alapot érintő munkaerőpiaci programjainak megvalósítása előfinanszírozással megy végbe, melyeknek pénzügyi forrása az Alap költségvetésében önálló soron jelenik meg.

A költségvetési törvény szerint a GFA 2021. évi költségvetésében az „EU-s elő- és társfinanszírozás” jogcímen 85 000,0 millió forint összegű előirányzat állt rendelkezésre. Az előirányzatot az év folyamán egy alkalommal érintette átcsoportosítás, melynek eredményeként a módosított előirányzat összege 82 100,0 millió forint lett.

Az előirányzat összegéből 2021. év folyamán összesen 38 712,1 millió forint kifizetés történt, ami 47,2 százalékos teljesítést jelent.

2021. évben az operatív programok keretében hét munkaerőpiaci program előfinanszírozására használtunk fel forrásokat:

GINOP 5.1.1. „Út a munkaerőpiacra” (konvergencia régiók)

VEKOP 8.1.1. „Út a munkaerőpiacra” (Közép-Magyarország)

Az „Út a munkaerőpiacra” program országos lefedettséget biztosító kiemelt projektek célja a 25 év feletti álláskeresők és inaktívak, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésének támogatása, valamint a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való átlépés elősegítése. A megvalósító Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat képzésekkel, bértámogatással és személyre szabott munkaerőpiaci szolgáltatásokkal segíti az álláskeresők elhelyezkedését. Az „Út a munkaerőpiacra” program a munkáltatóknak is segít, hogy az igényeikhez igazodó képzésben részesülő álláskeresőket alkalmazhassanak, továbbá támogatást is kaphatnak az új munkavállaló béréhez.

A program 2015. év végén indult el, megvalósítása 2022. december végéig tart. Országos szinten 2021. december végéig több mint 235 ezer álláskereső kapcsolódott be a programba, több mint 185 ezer fő helyezkedett el a program keretében nyújtott támogatások révén, és több mint 53 ezer fő szakképesítésének (vagy a munkakör betöltéséhez szükséges képesítésnek) megszerzéséhez hozzájáruló képzésbe kapcsolódott be.

A kiemelt projektek megvalósítására összesen mintegy 264 milliárd forint áll rendelkezésre (GINOP forrás több mint 244 milliárd forint, VEKOP forrás mintegy 20 milliárd forint). 2022 végéig a projektek várhatóan több mint 203 ezer álláskereső munkaerőpiaci esélyeinek javításához járulnak hozzá a program végéig.

Az „Út a munkaerőpiacra” program 2021. évi kiadásai aktív eszközönként a következők szerint alakultak:

	adatok millió forintban		
	GINOP 5.1.1. (konvergencia megyék)	VEKOP 8.1.1. (Közép- Magyarország)	Összesen
– képzési támogatás:	724,7	18,0	742,7
– bértámogatás:	19,7	-	19,7
– bérköltség-támogatás:	180,8	8,7	189,5
– önfoglalkoztatóvá válás támogatása:	200,7	24,7	225,4
– területi mobilitási támogatás:	0,5	-	0,5
– munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának támogatása:	684,5	-	684,5
– lakhatási támogatás:	73,6	-	73,6
– Munkahelyteremtő bértámogatás program ((6+3) bérköltség támogatás):	6 130,2	364,0	6 494,2
– Vállalkozások munkaerő támogatása program (5 havi bértámogatás fix 50 százalék):	991,0	52,6	1 043,6
– Bérköltség-támogatás program (legfeljebb 6 havi támogatás 50 százalék):	3 105,2	172,1	3 277,3
– Fiatal szakképzettek bérköltség-támogatás programja (fix 90 napi támogatás):	2,4	-	2,4
– EU kompenzáció:	1,2	0,7	1,9
– működtetési kiadások:	7,0	0,9	7,9
– programrésztvevőkkel összefüggő egyéb kiadások:	1 478,2	90,0	1 568,2
– korábbi programhoz kapcsolódó kifizetés:	0,8	0,1	0,9
– Összesen:	13 600,5	731,8	14 332,3

GINOP 5.2.1. „Ifjúsági Garancia” (konvergencia régiók)

VEKOP 8.2.1. „Ifjúsági Garancia” (Közép-Magyarország)

A szintén országos kiterjedésű „Ifjúsági Garancia” program az Európai Szociális Alap és az Európai Ifjúsági Kezdeményezés társfinanszírozásával indult el 2015 januárjában, megvalósítása 2022. végéig tart. A kiemelt projektet megvalósító Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat az egyéni tanácsadás mellett támogatott foglalkoztatási lehetőséget, mobilitási és lakhatási támogatást, vállalkozóvá válást, piacképes szakképesítést, illetve az annak megszerzését lehetővé tevő általános iskolai végzettség megszerzését kínálja a fiataloknak.

2021. december végéig országosan több mint 167 ezer fiatal kapcsolódott be a programba, közülük mintegy 125 ezer fő helyezkedett el a program keretében nyújtott támogatások révén, 44 ezer fiatal kapcsolódott be képzésbe, akik közül már több mint 35 ezer fiatal szerzett szakképesítést, vagy a munkakör betöltéséhez szükséges képesítést.

Az „Ifjúsági Garancia” munkaerőpiaci program megvalósítására jelenleg összesen több mint 180 milliárd forint (GINOP forrás több mint 172 milliárd forint, VEKOP forrás 8 milliárd forint) áll rendelkezésre, ami a tervek szerint legalább 163 ezer 25 év alatti fiatal munka világába való belépését és/vagy szakképesítésének megszerzését segíti elő 2022. év végéig.

Az „Ifjúsági Garancia” program 2021. évi kiadásai aktív eszközönként a következők szerint alakultak:

	adatok millió forintban		
	GINOP 5.2.1. (konvergencia megyék)	VEKOP 8.2.1. (Közép- Magyarország)	Összesen
– képzési támogatás:	507,9	0,2	508,1
– bértámogatás:	3,1	-	3,1
– bérköltség-támogatás:	167,4	-	167,4
– önfoglalkoztatóvá válás támogatása:	71,1	18,5	89,6
– területi mobilitási támogatás:	0,7	-	0,7
– munkaerőpiaci szolgáltatások nyújtásának támogatása:	361,3	-	361,3
– lakhatási támogatás:	82,4	-	82,4
– Munkahelyteremtő bértámogatás program ((6+3) bérköltség támogatás):	3 018,4	180,2	3 198,6
– Vállalkozások munkaerő támogatása program (5 havi bértámogatás fix 50 százalék):	2 087,8	153,2	2 241,0
– Bérköltség-támogatás program (legfeljebb 6 havi támogatás 50 százalék):	1 817,3	69,4	1 886,7
– Fiatal szakképzettek bérköltség-támogatás programja (fix 90 napi támogatás):	4,9	-	4,9
– működtetési kiadások:	5,0	0,0	5,0
– programrésztvevőkkel összefüggő egyéb kiadások:	1 533,5	109,4	1 642,9
– <u>korábbi programhoz kapcsolódó kifizetés:</u>	<u>1,3</u>	<u>-</u>	<u>1,3</u>
– Összesen:	9 662,1	530,9	10 193,0

Az „Út a munkaerőpiacra” és az „Ifjúsági garancia” kiemelt projektek finanszírozásával valósultak meg az alábbi programok:

„Munkahelyteremtő bértámogatási program (6+3)”

A Gazdaságvédelmi akcióterv keretében 2020. május 18. napján indult a „Munkahelyteremtő bértámogatási program (6+3)”. A munkáltatók az egészségügyi válsághelyzet első hulláma után, létszámtartási és három havi továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett vehettek igénybe hat hónapon át havi maximum 200,0 ezer forint bérköltség támogatást, melynek mértéke a foglalkoztatót terhelő bruttó bér és szociális hozzájárulási adó 100 százaléka volt. A támogatás 2020. július 16. napjától kizárólag hátrányos helyzetű álláskereső foglalkoztatásához volt igényelhető. A munkahelyteremtő bértámogatási programban 2020. augusztus 31-ig lehetett benyújtani támogatási igényt, a program lezárult. 2021. évben, a munkahelyteremtő bértámogatási program előző évről áthúzódó kötelezettségeinek teljesítésére 9 692,8 millió forint támogatás kifizetése történt meg.

„Vállalkozások munkaerő támogatása” I.

2020. október 15. napján indult a „Vállalkozások munkaerő támogatása” elnevezésű program, amelyben a munkaadók 25 év alatti, vagy alacsony iskolai végzettségű álláskereső munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához kaphattak vissza nem térítendő támogatást. A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bérköltség (bruttó bér és szociális hozzájárulási

adó) 50 százaléka, de teljes munkaidős foglalkoztatás esetén legfeljebb 100 ezer forint volt havonta (részmunkaidős foglalkoztatás esetén arányosítva). A támogatás folyósítási időtartama fix 5 hónap volt.

A „Vállalkozások munkaerő támogatása” I. programban 2021. évben 3284,6 millió forint kifizetése történt meg.

„Vállalkozások munkaerő támogatása” II.

A 2021. május 31-én véget ért Ágazati bértámogatási program helyébe lépett 2021. június 1-től a kibővített „Vállalkozások munkaerő támogatása” elnevezésű II. program, amely szélesebb kör számára volt elérhető, a programba a fiatal álláskeresők mellett minden, legalább egy hónapja regisztrált álláskereső bekapcsolódhatott. A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bérköltség (bruttó bér és szociális hozzájárulási adó) 50 százaléka, de teljes munkaidős foglalkoztatás esetén legfeljebb 100 ezer forint havonta (részmunkaidős foglalkoztatás esetén arányosítva). A foglalkoztatók a korábbi öt hónap helyett hat hónapig kaphatják a támogatást, a támogatás folyósítási időtartama fix 6 hónap.

A „Vállalkozások munkaerő támogatása” II. programban 2021. évben 5164,0 millió forint kifizetése történt meg. A program megvalósítása 2022. évben is tartott.

Fiatal szakképzettek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatása

Ha az álláskereső 30 év alatti és az és utolsó szakképzettségét 2011-ben vagy azóta szerezte meg, akkor igénybe vehető utána a Fiatal szakképzettek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatása. A támogatás iránti kérelmet 2021. november 1. napjától lehetett benyújtani.

Ez a támogatás egy 90 napos támogatási forma, amelyben a fiatal munkatapasztalatot és gyakorlatot is szerezhethet. A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bruttó bér és szociális hozzájárulási adó összegének 100 százaléka, de teljes munkaidős esetén havonta legfeljebb a megállapítás napján hatályos garantált bérminimum kétszerese.

A támogatás keretében a fiatal a 2011-ben, vagy azóta megszerzett (valamelyik, nem feltétlenül az utolsóként szerzett) szakképesítésének/szakképzettségének megfelelő munkakörben szükséges foglalkoztatni. A 90 napos támogatást követően a munkaadó igényelheti a 6 hónapos Vállalkozások munkaerő támogatását is.

2021. évben, a Fiatal szakképzettek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatása jogcímen 7,3 millió forint kifizetése történt meg.

GINOP 5.3.10-VEKOP-17 „A strukturális változásokhoz való alkalmazkodás segítése” (országos kihatású projekt)

2018. január 1. napján kezdték meg a kormányhivatalok a GINOP 5.3.10. „Létszámleépítések megelőzése és kezelése” című kiemelt projekt megvalósítását. A kiemelt projekt célja volt, hogy segítséget nyújtson a várhatóan létszámleépítéssel érintett munkavállalóknak még a munkaviszony megszűnését megelőzően az újbóli elhelyezkedés segítése, a munkanélkülivé válás megelőzése érdekében. A konstrukció lehetőséget adott a közszférát érintő létszámleépítések kezelésére, a közszférában dolgozók versenyszférában való elhelyezkedésének segítésére is. E kiemelt projekt a szakmai és pénzügyi előrehaladás szempontjából speciális megközelítést igényel, hiszen előre nem tervezhető a támogatások tényleges igénybevétele.

A kiemelt projekt eredetileg kizárólag a létszámleépítéssel érintett, illetve állásuk elvesztésével fenyegetett munkavállalók újbóli elhelyezkedését támogatta képzések és munkaerőpiaci szolgáltatások révén, azonban 2019. évben a munkaerőpiaci folyamatokat is figyelembe véve indokoltá vált a konstrukció szakmai tartalmának kiegészítése a strukturális és technológiai változásokkal összefüggésben szükségessé váló, munkahelyek megőrzését támogató képzések finanszírozási lehetőségével, illetve a munkahelyi beilleszkedés támogatásával. A program 2020. év közben módosult és országos kihatású projekt lett.

„A strukturális változásokhoz való alkalmazkodás segítése” program 2021. évi kiadásai aktív eszközönként a következők szerint alakultak:

	adatok millió forintban
	GINOP 5.3.10.
	(konvergencia megyék)
– képzési támogatás:	1,6
– EU kompenzáció:	32,4
– programrésztvevőkkel összefüggő egyéb kiadások:	634,4
– Összesen:	668,4

„A strukturális változásokhoz való alkalmazkodás segítése” program terhére kerülnek az unió felé elszámolásra az Alap „Munkahely-megtartási program” kiadási jogcímén a Csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatására kifizetett (előfinanszírozott) összegek is.

GINOP Plusz 3.2.1.-21 A munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül

A GINOP Plusz 3.2.1. program megvalósítása 2021. évben megkezdődött, a program 2021. évi kiadásai aktív eszközönként az alábbiak szerint alakultak:

	adatok millió forintban
	GINOP Plusz 3.2.1.-21
– képzési támogatás:	373,6
– programrésztvevőkkel összefüggő egyéb kiadások:	440,5
– Összesen:	814,1

GINOP 5.3.16.-VEKOP-20. „Veszélyhelyzeti bértámogatás kutatásfejlesztési munkahelymegőrzés céljából”

A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatása a *kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók veszélyhelyzet idején megvalósuló foglalkoztatásának a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő támogatásáról* szóló 103/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet alapján került indításra és megvalósításra. A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatására kifizetett összegek elszámolásra kerülnek az unió felé a GINOP 5.3.16.-VEKOP-20. „Veszélyhelyzeti bértámogatás kutatásfejlesztési munkahelymegőrzés céljából” elnevezésű programban.

A támogatást 2021. évben a *kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók veszélyhelyzet idején megvalósuló foglalkoztatásának támogatásáról* szóló 693/2020. (XII. 29.) Korm. rendelet tette lehetővé. A Kutatók és fejlesztők innovációs bértámogatására kérelmek benyújtására 2021. január 4. napjától 2021. május 31. napjáig volt lehetőség, munkahelyek megőrzése, illetve új munkahelyek létrehozása érdekében.

A kutatási, fejlesztési és innovációs (KFI) szektor magasan képzett szakembereinek munkában tartását célzó program keretében elérhető támogatást többek között mérnökök, kutatók, informatikusok után kaphatták a vállalkozások. A bértámogatás az összes ágazatot lefedi, a teljes nemzetgazdaság számára segítséget jelent. A programban három hónapos időtartamra biztosított támogatás egy főre jutó összege nem haladhatta meg a havi 318 920 forintot. Az így megítélt összeget a munkáltató kapta, aki a támogatás fejében a támogatott munkavállalókat legalább három hónapig köteles volt továbbfoglalkoztatni, munkabérüket nem csökkenthette.

A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatása összesen közel 2,4 ezer munkáltató 37,4 ezer fő munkavállalójának foglalkoztatásához járult hozzá. A kutató-fejlesztő

tevékenységet végző munkavállalók támogatása jogcímen 2021. év folyamán 12 704,3 millió forint összegű kifizetés történt az Alapból, amiből munkahelyek megőrzése érdekében 12 421,0 millió forint, munkahelyek létrehozása érdekében 26,3 millió forint került kifizetésre a kormányhivataloknál.

A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatása 2021. évi kiadásai aktív eszközönként a következők szerint alakultak:

	adatok millió forintban
	GINOP 5.3.16.-VEKOP-20.
– K+F+I munkahelymegőrző bérköltség-támogatás:	12 421,0
– K+F+I munkahelyteremtő bérköltség-támogatás:	26,3
– EU kompenzáció:	8,2
– programrésztvevőkkel	
összefüggő egyéb kiadások:	248,9
– Összesen:	12 704,4

15 alcím Munkahely-megtartási program

2021. év elején került megnyitásra a XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet 4. Gazdaságvédelmi Foglalkoztatási Alap cím alatt a 15. Munkahely-megtartási program alcím, melynek előirányzata – két miniszteri döntés alapján, az államháztartásért felelős miniszter hozzájárulásával – összesen 30 000,0 millió forinttal megemelésre került az Alap maradványának igénybe vételével.

Ezen a jogcímen került biztosításra a veszélyhelyzet idején indított munkahely-megtartási programokhoz szükséges pénzügyi forrás, egyrészt a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatásához, másrészt a kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatásához, harmadrészt az ágazati bértámogatáshoz és az önfoglalkoztatók kompenzációs bértámogatásához.

A koronavírus okozta járvány az egészségügyre rótt feladatok és nehézségek mellett a gazdaságra is rendkívül negatív hatással van minden országban. Ezek a negatív hatások a munkaerőpiacra is gyorsan begyűrűztek, így a Kormánynak számos foglalkoztatáspolitikai intézkedést kellett meghoznia a munkahelyek megvédése érdekében. 2020. év első felében a járvány első hullámának negatív következményeire reagált a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatásának bevezetése, valamint a kutatás-fejlesztési szektor munkahely-megőrzési támogatása.

Kifejezetten a járvány második és harmadik hullámának – az egyes ágazatokat erőteljesebben érintő – munkaerőpiaci hatásait kezelte a 2020. novemberben bevezetésre került ágazati bértámogatási program, illetve a 2021. júniusban indított önfoglalkoztatók kompenzációs bértámogatási program.

A Munkahely-megtartási program kiadási jogcímen 2021. évben összesen 100 064,1 millió forint kifizetés történt, melyből a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása 43,9 millió forintot, a kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatása 565,1 millió forintot, az ágazati bértámogatás 82 686,7 millió forintot, az önfoglalkoztatók kompenzációs támogatása 16 758,9 millió forintot, a működtetési kiadás 6,0 millió forintot, technikai kiadás 3,5 millió forintot tett ki.

Csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása

A csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása a veszélyhelyzet idején történő csökkentett munkaidős foglalkoztatásnak a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő támogatásáról szóló 105/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet alapján került indításra és megvalósításra. A csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatására 2020. augusztus 31-ig lehetett benyújtani támogatási igényt, a program lezárult.

A csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatására 2021. évben 43,9 millió forint került kifizetésre az előző évről áthúzódó kötelezettségek teljesítésére.

A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatása

A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatása a *kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók veszélyhelyzet idején megvalósuló foglalkoztatásának a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében történő támogatásáról* szóló 103/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet alapján került indításra és megvalósításra, a támogatások kifizetése a Munkahely-megtartási program kiadási jogcímről történt. A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatására 2020. augusztus 31-ig lehetett benyújtani támogatási igényt, a 2020. évi program lezárult.

A kormányhivataloknál a kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók támogatására 2021. év folyamán 565,1 millió forint került kifizetésre az előző évről áthúzódó kötelezettségek teljesítésére.

Ágazati bértámogatás program

Az Ágazati bértámogatás program a *veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről* szóló 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet alapján került indításra és megvalósításra.

Az Ágazati bértámogatás programban a támogatás iránti kérelem eredetileg 2020. november hónapra volt benyújtható, ami több jogszabályi módosítással kiterjesztésre került 2020. december és 2021. január-május hónapokra is.

A 2020. november 11-től igényelhető Ágazati bértámogatás program célja a koronavírus világjárvány nemzetgazdasági hatásainak kezelése a munkahelyek megőrzése érdekében a támogatást szabályozó 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendeletben meghatározottak szerinti tényleges főtevékenységet végző munkáltatóknak (azaz a vendéglátás, szabadidős tevékenység és szálláshely szolgáltatást nyújtó munkaadóknak), bértámogatás nyújtásával.

A támogatás mértéke a munkáltatónál munkaviszonyban foglalkoztatott személy bruttó munkabérének az 50 százaléka, de legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér 150 százaléka (ez az összeg 2021. január 31-ig – a 2020. évi minimálbér alapján – 241 500 Ft, 2021. február 1. napjától – a 2021. évi minimálbér alapján – 251 100 Ft volt).

Szálláshely-szolgáltatás főtevékenységgel rendelkező vállalkozások esetén kérelem 2020. december 10. napjától volt benyújtható a 2020. december 9. napján érvényes munkaszerződésben szereplő bruttó munkabér alapján, minden más, az említett jogszabályban felsorolt főtevékenység esetén kérelem 2020. november 11. napjától volt benyújtható a 2020. november 10. napján érvényes munkaszerződésben szereplő bruttó munkabér alapján.

A 2021. május 31-ig pályázható program összesen 27,3 ezer munkáltató több mint 166 ezer munkavállalójának foglalkoztatásához nyújtott segítséget. A járvány miatt a legnehezebb helyzetbe került szektorok – elsősorban a turizmus és a vendéglátás – cégeinek talpon maradásához járult hozzá a program. A kormányhivataloknál az ágazati bértámogatásokra 2021. év folyamán 82 686,7 millió forint került kifizetésre.

Önfoglalkoztatók kompenzációs támogatása

Azok a kiskereskedelemben, turizmus-vendéglátásban, szálláshely-szolgáltatásban vagy szabadidő ágazatokban tevékenykedő vállalkozók, akik alkalmazottak híján nem tudtak a 2021. május végéig elérhető ágazati bértámogatásra pályázni, egyszeri, a garantált bérminimum összegével megegyező, 219 ezer forint összegű támogatást igényelhetnek az Önfoglalkoztatók kompenzációs támogatása programban, 2021. június 8. napjától 2021. november 30. napjáig.

A program keretében 76,8 ezer vállalkozó részesült támogatásban, melyhez 2021. év folyamán 16 758,9 millió forint kifizetés teljesült.

V. A teljesített költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2021. évi Költségvetési kiadások	2021. évi Költségvetési bevételek
Aktív támogatások		
Foglalkoztatási és képzési támogatások	30 835,4	
Szakképzési és felnőttképzési támogatások	33 834,5	
Passzív kiadások, álláskeresési támogatások	94 151,0	
Bérgarancia kifizetések	1 962,1	
Működtetési célú kifizetések	745,0	
Start-munkaprogram	149 104,9	
EU-s elő- és társfinanszírozás	38 712,1	
Munkahely-megtartási program	100 064,1	
Előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése		53 255,6
Egyéb bevétel		8 947,8
Szakképzési hozzájárulás		114 329,4
Bérgarancia támogatás törlesztése		458,7
Társadalombiztosítási járulék Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alapot megillető része		250 878,8
Költségvetési támogatás		609,0
Összesen:	449 409,1	428 479,3

